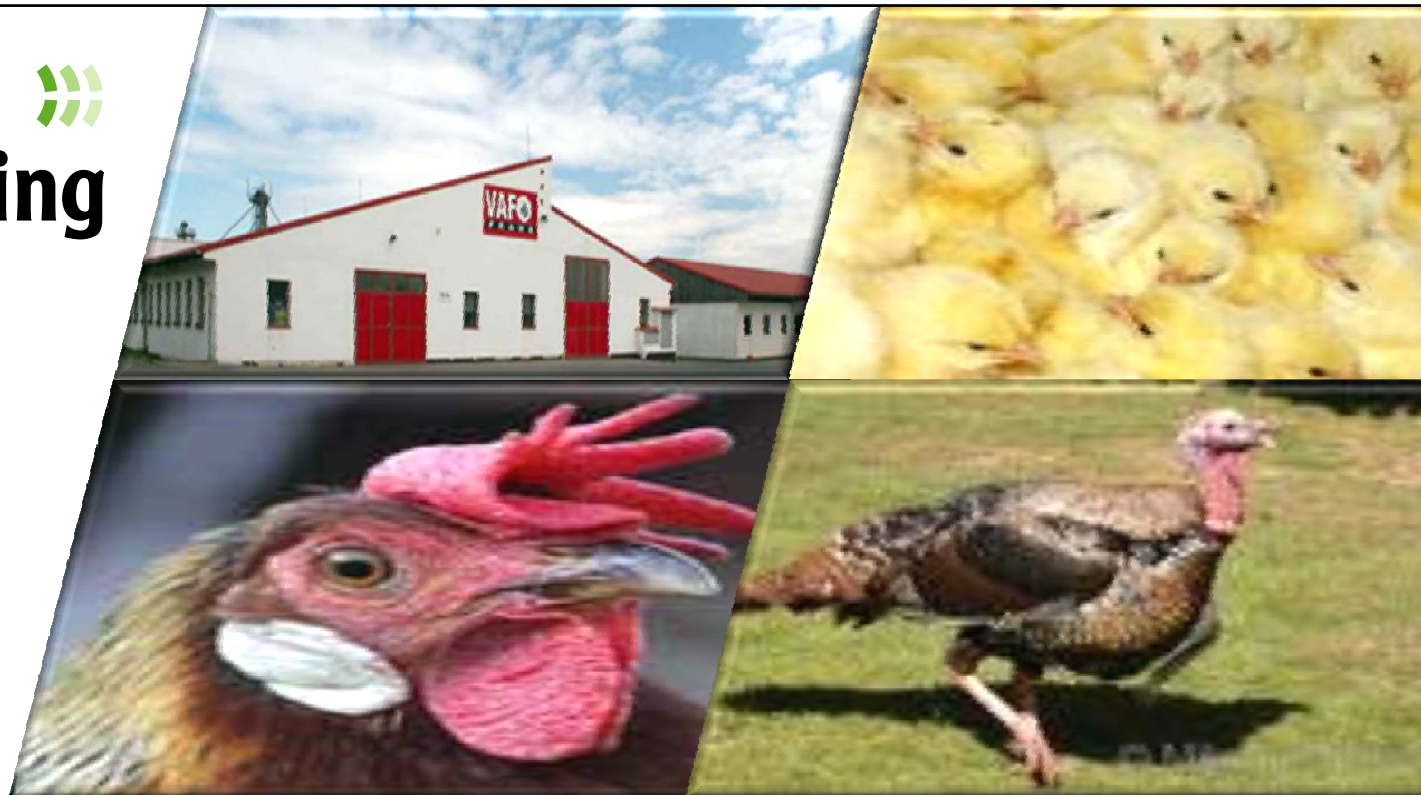

***Legislative a možnosti dotací pro
chovatele a zpracovatele drůbeže***
**ČÁST A LEGISLATIVA, CROSS
COMPLIANCE**

LEDEN 2010

Základní přehled legislativních předpisů

252/1997 Sb. Zákon o zemědělství *(ve znění předpisu
291/2009 Sb. od 1. října 2009)*

208/2004 Sb. Vyhláška o minimálních standardech pro
ochranu zvířat *(ve znění vyhlášky 464/2009 Sb.
- účinnost od 1. ledna 2010)*

Základní přehled legislativních předpisů

252/1997 Sb. Zákon o zemědělství *(ve znění předpisu
291/2009 Sb. od 1. října 2009)*

**208/2004 Sb. Vyhláška o minimálních standardech pro
ochranu zvířat** *(ve znění vyhlášky 464/2009 Sb.
- účinnost od 1. ledna 2010)*

**191/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o technických požadavcích na
stavby pro zemědělství - pozor už neplatí!!!**

268/2009 Sb. Vyhláška o technických požadavcích na stavby

**246/1992 Sb. Zákon České národní rady na ochranu
zvířat proti týrání**

Ostatní související legislativní předpisy

450/2005 Sb.

Vyhláška o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků

274/1998 Sb.

Vyhláška Ministerstva zemědělství o skladování a způsobu používání hnojiv

Novinky v legislativě

***252/1997 Sb. zákon o zemědělství (novela
291/2009 Sb. účinnost od 1.října 2009)***

Hlavní body:

- ***zápis objektů živočišné výroby do LPISu***
- ***eviduje se identifikační číslo, druh objektu, příslušnost k hospodářství, datum provedení zápisu do evidence objektů***
- ***datum ukončení využívání objektu, k.ú., kde se objekt nachází, další údaje***

Novinky v legislativě *2009*, vyhláška *268/2009Sb. Vyhláška o technických požadavcích na stavby*

Definuje stavbu pro zemědělství:

- **stavba pro hospodářská zvířata** (např. ustájení, kromě včelínů a úlů a zařízení pro chov ryb)
- **doprovodná stavba pro hospodářská zvířata** (skladování chlívské mrvy, siláže apod.)
- **stavba pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby**
- **stavba pro skladování hnojiv a přípravků na ochranu rostlin**

**Novinky v legislativě *2009*, vyhláška
*268/2009Sb. Vyhláška o technických požadavcích na
stavby***

Jaké požadavky musí splňovat sklad minerálních hnojiv?

***oddělené skladování jednotlivých druhů hnojiv,
respektování fyzikálních a chemických vlastností***

***konstrukce, obvodový a střešní plášť staveb pro
skladování tuhých hnojiv musí splňovat:***

- jejich ochranu před účinky klimatu (tepelně izolační vlastnosti dle druhu hnojiv)
- odolnost proti chemickému působení hnojiv
- zamezení možnosti pyrolytického rozkladu

**Novinky v legislativě *2009*, vyhláška
*268/2009Sb. Vyhláška o technických požadavcích na
stavby***

- **přenos statického zatížení , zatížení při plnění a vyskladňování**
- **uzavíratelnost ze všech stran a zabezpečení proti vniknutí vody a vlhkosti do skladovacích prostor**
- **omezení technologických otvorů pro minimální výměnu vzduchu a omezení prašnosti, odolnost podlah proti zemní vlhkosti, vodě, chemickým vlivům, proti zatížení skladovanými hnojivy a mobilním technologickým zařízeními**

Novinky v legislativě *2009, vyhláška* *268/2009Sb. Vyhláška o technických požadavcích na* *stavby*

- **podlaha staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin musí být nepropustná pro kapaliny, odolná proti chemickým účinkům uskladněných přípravků a s povrchem umožňujícím snadné čištění, vyspádovaná do samostatné bezodtokové jímky.**
- **kanalizační systém musí být řešen jako oddělený pro srážkové, splaškové a odpadní vody kontaminované přípravky.**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998 Sb. O skladování a způsobu používání hnojiv vyhláška 353/2009Sb.*

Zásadní novinky:

§ 1 Skladování tuhých minerálních hnojiv, odst. 4

„ Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 1 měsíc, se mohou balená tuhá minerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy “

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv vyhláška 353/2009Sb.*

Zásadní novinky:

§ 3 Skladování kapalných minerálních hnojiv, odst. 3

„Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na **1 měsíc**, se mohou balená kapalná minerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou chráněna před povětrnostními vlivy a maximální objem jednoho balení činí **1 000 litrů**.“

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv vyhláška 353/2009Sb.*

Zásadní novinky:

§ 3a Skladování organických a organominerálních hnojiv, odst. 4

„Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na **1 měsíc**, se mohou balená tuhá nebo kapalná organická a organominerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.“

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv* vyhláška *353/2009Sb.*

Zásadní novinky:

§ 4 skladování tuhých statkových hnojiv - odst.1

- vyloučení přítoku povrchových nebo svedených srážkových vod, pokud je součástí staveb na skladování těchto hnojiv sběrná jímka tekutého podílu

§ 4 skladování tekutých statkových hnojiv - odst.2

- se skladují v nepropustných nadzemních, popřípadě částečně zapuštěných nádržích, v zemních jímkách nebo v podroštových prostorech ve stájích.

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998 o skladování a způsobu používání hnojiv* vyhláška 353/2009Sb.

Důležité informace pro podniky, které současně i polaří:

- **ponechané vedlejší či hlavní produkty na pozemku vzniklé při pěstování kulturních rostlin - sklíditelné rostlinné zbytky, (např. sláma, chrást, plodina na zelené hnojení a tráva) se zaznamenají **do evidence bez uvedení množství hmoty a živin****
- **pro evidenci přívodu živin výkaly a močí hospodářských zvířat při pastvě /pobytu zvířat na zem. půdě- (údaje v příloze č. 3 tabulce A), údaje o přívodu živin do půdy ve výkalech a moči v příloze č. 2.**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 274/1998 o skladování a způsobu používání hnojiv* vyhláška *353/2009Sb.*

- **datem použití statkového hnojiva jsou v tomto případě časová rozpětí jednotlivých pastev nebo pobytů zvířat na pozemku - ukončením použití hnojiva pro účely zápisu do evidence je datum, kdy zvířata daný rok naposledy opustí příslušný pozemek**
- **v položce druh statkového hnojiva se v případě ponechání výkalů a moči hospodářských zvířat na zemědělské půdě uvede označení „**pastevní období**“ nebo „**pobyt**“ s určením druhu nebo kategorie zvířat.**

Používáte **upravené kaly** na zemědělské půdě?

- **hlášení o používání upravených kalů se dává na níže uvedeném formuláři (příloha č. 4) 14 dní předem**

Hlasení o používání upravených kalů

<u>Zemědělský podnikatel</u>	
<u>Místo podnikání nebo sídlo</u>	
<u>Datum narození nebo IČ, bylo-li přiděleno</u>	
<u>Termín použití (od-do)</u>	
<u>Původce upravených kalů</u>	

Datum a podpis:

Hospodaříte ve zranitelné oblasti?

***Předpokládané změny v nařízení vlády **103/2003 Sb.**
(nitratová směrnice) Od 1. ledna 2014 (předpis 108/2008
Sb.***

- kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva musí odpovídat potřebě uskladnění jejich **šestiměsíční produkce**, při možnosti snížení této potřeby v případech uvedených ve zvláštním právním předpisu (pozn. 274/1998 Sb. ve znění platných prepisů)
- tuhá statková hnojiva mohou být uložena na zemědělské půdě až po jejich **tříměsíčním** skladování nebo po jednorázovém vyskladnění ze stáje s hlubokou podestýlkou

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§6 minimální standardy pro ochranu kachen, hus a krůt

- **předcházení zbytečného rušení při prohlídce hejna**
- **při prohlídce věnovat pozornost zejména tělesné kondici, chování, pohybům, kvalitě trusu, stavu opeření+drápů+zobáku, přítomnosti vnějších parazitů, spotřebě vody a krmiva ad.**
- **požadavek na poskytnutí podestýlky a udržování této podestýlky pokud možno v suchém a drolivém stavu**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§6 minimální standardy pro ochranu kachen, hus a krůt

- požadavek na dezinfekci při každém naskladnění/vyskladnění
- pokud je k dispozici výběh, musí být vybaven přístřeškem, kde se všechna zvířata mohou ukrýt před nepřízní počasí
- hnízda musejí odpovídat počtu zvířat a pro husy musejí být umístěna na podlaze
- velikost ustajovacího prostoru musí odpovídat pohlaví, živé hmotnosti a věku, velikost skupiny musí být taková, aby nedocházelo k poruchám chování či poranění

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§6 minimální standardy pro ochranu kachen, hus a krůt

- **požadavek na 24 hodinový světelný režim s nepřerušovanými periodami tmy, tento režim musí být upravený nejpozději do 21 dnů věku kachen, krůt a husí**
- **zákaz chovu v klecích u dospělých krůt, požadavky na správnou manipulaci s kachnami, krůtami a husami (zákaz nošení hlavou dolů, nošení za 1 nohu apod.**
- **zákaz vytrhávání nezralého peří včetně prachového ze živých kachen a husí**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§7 obecné zásady chovu nosnic

- požadavek prevence náhlého a stálého hluku a snížení hladiny hluku na minimum je doplněn požadavkem na konstrukci ventilace nebo krmných zařízení, která bude způsobovat co nejmenší hluk včetně údržby těchto zařízení
- trus je nutno odstraňovat tak často v závislosti na použité technologii

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§8 Minimální standardy pro ochranu nosnic v alternativních systémech chovu

- **zpřesnění prostorových parametrů pro napájecí a krmná zařízení, vkládá se výraz „krmného prostoru“ a další doplnění vesměs drobných výrazových úprav**

**Novinky v legislativě 2009, novela vyhlášky
208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1.
ledna 2010)**

**§11 Požadavky na hospodářství a požadavky na chov
kuřat chovaných na maso, obsah záznamů o chovu
kuřat chovaných na maso, obsah údajů a seznam
vzorků, které jsou chovatelé povinni poskytovat osobě
uvedené v [§ 20](#) písm. s) zákona**

- **minimalizace rozlití vody u napáječek**
- **krmení nesmí být odebráno dříve než 12 hodin před
předpokládanou porážkou**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 Požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso

- **požadavek na dostatečné odvětrání, odstraňování nadměrné vlhkosti**
- **minimalizace hluku všech zařízení, preventivní konstrukční opatření**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 Požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso

- **požadavek na intenzitu osvětlení o intenzitě min. 20 luxů (na úrovni očí kuřete, musí ozařovat min. 80 % užité plochy (výjimky dle veterináře)**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 Požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso

- **do 7 dnů od ustájení až do 3 dnů před stanoveným časem porážky musí osvětlení odpovídat 24 hod. rytmu a zahrnovat doby tmy s celkovým trváním min. 6 hod., zajištění min. 1 nepřetržitá doba tmy trvající min 4 hod., vyjma dob, kdy je osvětlení tlumené**
- **požadavek na pravidelnou kontrolu kuřat alespoň 2x denně, kuřata se zjevnými zdravot. problémy musejí být bezodkladně ošetřena nebo utracena**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 Požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso

- požadavek na dezinfekci všech prostor, přístrojů a zařízení po vyskladnění hejna – před naskladněním nového hejna do haly
- požadavek na pravidelnou kontrolu kuřat min. 2x denně, kuřata se zjevnými zdravotními problémy musejí být bezodkladně ošetřena nebo utracena
- požadavek na dezinfekci všech prostor, přístrojů a zařízení po vyskladnění hejna – před naskladněním nového hejna do haly

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 obsah požadovaných údajů a seznam vzorků

- a) počet kuřat chovaných na maso v hejnu kuřat chovaných na maso na počátku výkrmu,**
- b) využitelná plocha v m²,**
- c) hybrid nebo plemeno kuřat chovaných na maso, jsou - li známy,**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 obsah požadovaných údajů a seznam vzorků

- d) počet dní výkrmu kuřat chovaných na maso, tedy délka výkrmového turnusu**
- e) počet kuřat chovaných na maso odeslaných na porážku, tedy počet kuřat chovaných na maso, která zůstala v hejnu kuřat chovaných na maso po odebrání kuřat chovaných na maso určených k prodeji nebo po provedené brakaci, kterou se rozumí usmrcování nemocných nebo zraněných kuřat chovaných na maso,**

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

§11 obsah požadovaných údajů a seznam vzorků

- f) denní míra úmrtnosti hejna a kumulativní denní míra úmrtnosti hejna,**
- g) počet kuřat chovaných na maso uhynulých během přepravy na jatka,**
- h) výsledky postmortálního vyšetření na jatkách podle §11a odst. 6. a 7.,**

**Novinky v legislativě 2009, novela vyhlášky
208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od
1. ledna 2010)**

§11 a

Požadavky na hospodářství, požadavky na obsah a vedení dokumentace a požadavky na chov kuřat chovaných na maso při hustotě osazení vyšší než 33 kg/m²

§11 b

Kritéria pro povolení zvýšené hustoty osazení, která překračuje hustotu 39 kg/m², a to maximálně o 3 kg/m²

§11c

Kurz odborné přípravy k péči o kuřata chovaná na maso pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso

Novinky v legislativě *2009, novela vyhlášky 208/2004Sb. vyhláška 464/2009 Sb. (účinnost od 1. ledna 2010)*

Příloha č. 4 Vzor osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso

Osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso
podle § 12d odst. 7 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
ve znění pozdějších předpisů

Evidenční číslo osvědčení _____

Titul, jméno, popřípadě jména, a příjmení _____

Datum a místo narození _____

Název a adresa školicího pracoviště _____

Datum úspěšného složení zkoušky _____

Podpis zaměstnance Ministerstva zemědělství a
otisk úředního razítka Ministerstva zemědělství

Cross compliance - princip křížové shody

Co je to cross compliance?

Tento pojem znamená v češtině princip křížové kontroly nebo také křížové shody a v České republice platí od 1.1. 2009. Vyplácení přímých plateb je „podmíněno plněním standardů udržováním půdy v dobrém zemědělské a enviromentálním stavu, dodržováním povinných požadavků v oblasti životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a minimálních požadavků v rámci agroenviromentálních opatření. Proto také hovoříme o tzv. kontrole podmíněnosti.

Kontrola požadavků v rámci CC

- ***SMR 1-8 :***

od 2009 (životní prostředí + evidence zvířat)

- ***SMR 9- 15:***

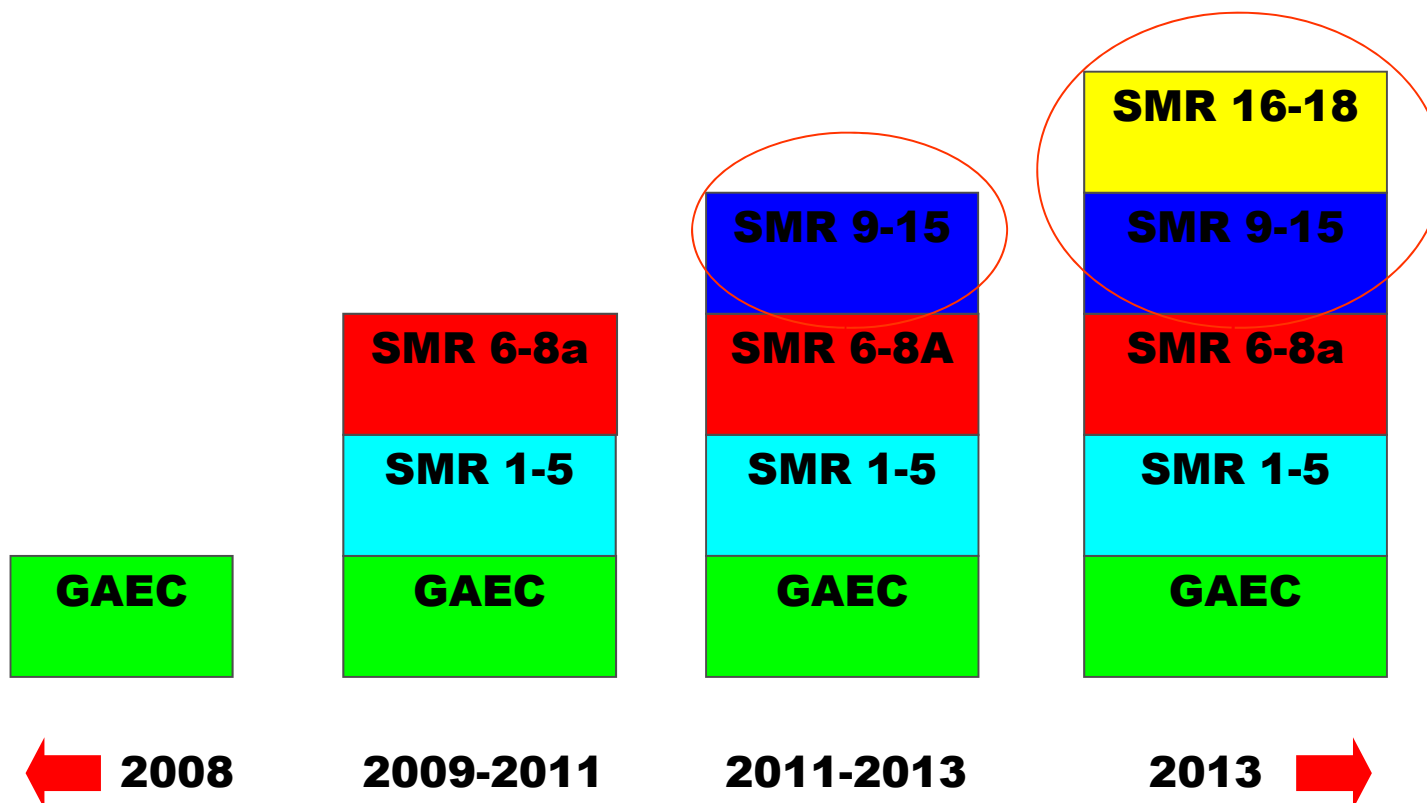
od 2011 (zdraví zvířat, rostlin, sledovatelnost potravin)

- ***SMR 16-18:***

od 2013 (welfare)

SMR (zákonné požadavky na hospodaření)

Kontrola požadavků Cross compliance

předpoklad Cross compliance (od 2013)

Vychází z předpokladu tzv. Hodnocení jakosti zemědělského podniku se zaměřením na dodržování cross compliance = požadavků kontroly podmíněnosti.

Test této příručky je platný k datu 26.3. 2009,

V roce 2013 již nebudou povoleny tzv. neobohacené chovy, zaměříme se tedy na tzv. obohacené chovy, alternativní chovy.

předpoklad Cross compliance (od 2013)

- **velká část odkazů na legislativní předpisy se týká vyhlášky 191/2002 Sb. která pozbyla účinnosti k 26. srpnu 2009**
- **je nahrazena vyhláškou o technických požadavcích na stavby (268/2009 Sb.), která je však z hlediska právní úpravy zjednodušená a neupravuje např. Podrobnosti ohledně ustájení hospodářských zvířat a welfare.**
- **podrobnosti týkající se welfare upravuje vyhláška 208/2004 Sb. Ve znění vyhlášky 464/2009 Sb. O minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat**

předpoklad Cross compliance (od 2013)

Pravděpodobný kontrolní bod cross compliance od 2013

povinnost zajistit osvětlení v takové intenzitě aby se nosnice vzájemně viděly, požadavek na dodržování 24 hodinového světelného režimu a dodržení nepřerušované doby tmy trvající min. 1/3 dne. Požadavek na postupné tlumení světla tak aby nedocházelo k poranění zvířat

požadavky vyhlášky 208/2004 Sb. – *neobohacené klecové systémy chovu nosnic*

- v kleci musí být zajištěna podlahová plocha alespoň 550 cm², měreno půdorysně, kterou lze užívat bez omezení
- klec musí být vybavena žlábkovým krmítkem přístupným bez omezení (délka musí být min.10 cm/nosnici v kleci
- výška klece musí být alespoň 40 cm na 65 % plochy klece a v žádném místě nesmí být nižší než 35 cm

**CHOV NOSNIC V NEOBOHACENÝCH KLECOVÝCH
SYSTÉMECH JE ZAKÁZÁN OD 1. LEDNA 2012
!!!**

požadavky vyhlášky 208/2004 Sb. (ve znění vyhlášky 464/2009 Sb.) – obohacené klecové systémy

- **min. 750 cm² plochy na nosnici (využitelná min. 600 cm²)**
- **v žádném bodě klece nesmí být její výška nižší než 20 cm**
- **min. plocha klece 2000 cm²**
- **min. 35 cm mezi podlahou a spodní řadou klecí**
- **mezi řadami klecí musí být ulička min. 90 cm**

požadavky vyhlášky 208/2004 Sb. (ve znění vyhlášky 464/2009 Sb.) – obohacené klecové systémy chovu nosnic

povinná výbava klece:

- **hnízdo, materiál pro klování a hrabání, hřady min. 15 cm/nosnici**
- **žlábkové krmítko**
- **prostředky pro obrušování drápů**

odkazy

www.mze.cz

www.esipa.cz

zdroj obrázků www.google.com

Legislativa a možnosti dotací pro chovatele a zpracovatele drůbeže

ČÁST B DRŮBEŽ-WELFARE-DOTACE

LEDEN 2010

Osnova prezentace

- **Úvod do problematiky dotací - širší souvislosti**
- **Národní dotace ze státního rozpočtu**
- **Evropské dotace (EAFRD - European agricultural fund for rural development)**

EAFRD - PRV (financování EU/národní rozpočet, částky v EUR/ha)

ČR	113/32
Belgie	43/75
Německo	68/43
Dánsko	24/20
Francie	31/26
Slovensko	145/44
Itálie	81/81
Portugalsko	149/37
Rakousko	172/172
Maďarsko	94/33
UK	69/36
Polsko	118/36

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

***pár zajímavých čísel* - Komplexní mzdové náklady
€/hod. 1.7.2006 –Copa Cogega/parita kupní síly (EU
27=100%)**

ČR	3,65/62,60	Dánsko	18,88/136,90
Slovensko	3,27/58,36	Rakousko	13,32/100,0
Maďarsko	2,02/65,70	Nizozemí	12,42/103,20
Polsko	1,85/63,40	Německo	11,22/103,20
Rumunsko	1,83/64,70	Itálie	11,15/106,70
Bulharsko	1,01/44,84	Francie	10,61/106,70

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

modely platby na farmu

platba na farmu - různé modely

historický - *platební nároky zůstanou, ať děláš cokoliv*

regionální - *všem v regionu stejně – ukaž ,co umíš*

kombinovaný - *část platby regionální, část historická*

- **prozatím lze platební nárok pronajmout, prodat s půdou nebo bez půdy, nebo prodat půdu bez nároku**
- **v případě nájmu platební nárok přechází s nájmem**

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

jiný model přímých plateb

- **první vrstva: základní platba**
- **druhá vrstva - platba na přežvýkavce (zatížení VDJ nebo na přes ha)**
- **třetí vrstva – LFA**
- **čtvrtá vrstva- AEO platby (zelené - agroenvi a modré - voda platby)**

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

obecný výhled Společné zemědělské politiky

- **další otevírání se světu**
- **předpoklad snížení podílu SZP na celém rozpočtu EU (postupně až o 30%)**
- **systém postupného rušení kvót - soft landing**
- **posílení 2. osy- peníze mají multiplikační roli**
- **rozdílné pozice členských zemí**

Obecně budou jakékoliv dotace stále více chápány jako dotace za VEŘEJNOU SLUŽBU

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

návrh na srovnatelné podmínky – přímé platby

požadavek stanovení 1 sazby v celé EU27
Ale co další faktory !?

- **cena pracovní síly**
- **parita kupní síly**
- **cena půdy a nájmu**
- **otázka trvalých kultur**

(nájem od cca 13% průměrné výše přímých plateb/ha v ČR a až cca 134% v Itálii)

zdroj: ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál

1. NÁRODNÍ ZDROJE DOTACÍ

A

2.A.e.1

Kontrola užitečnosti (dále jen „KU“), výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti (dále jen „KD“) užitečných vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat

drůbež, běžci,

- **do 70 Kč na každé rodokmenově vylíhnuté, označené a zastavené mládě do odchovu ve šlechtitelském chovu drůbeže - dle přílohy Osvědčení o původu hejna,**
- **do 250 Kč na každé rodokmenově vylíhnuté a označené kuře ve šlechtitelském chovu běžců,**

1. NÁRODNÍ ZDROJE DOTACÍ

B

2.A.e.2.I)

Podpora chovatelů na uznanou drůbež ve šlechtitelském chovu, v kmenech a drůbež zařazenou do individuální kontroly snášky a kontroly dědičnosti (podle Osvědčení o původu hejna).

- do 230 Kč na jednu slepici a kohouta masného typu,
- do 150 Kč na jednu slepici a kohouta nosného typu,
- do 450 Kč na jednu krůtu, kachnu, husu, krocana, kačera, housera.
- minimální počet podporovaných kusů drůbeže je 100 kusů.

13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Účel dotace:

- **zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů.**
- **zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, (důraz na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků).
zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů (včetně Integrované prevence a omezování znečištění).**

13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Předmět dotace:

- ***modernizace a rekonstrukce výrobních zařízení***
- ***zavádění nových technologií***
- ***zlepšení a racionalizace postupů zpracování zemědělských produktů***
- ***investice ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských/krmivářských výrobků***
- ***zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí***
- ***zavádění technologií související s dohledatelností potravinářských výrobků/krmiv***

Podmínky dotace

Definice žadatele

- výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 %
- registrovaný výrobce hotových krmiv pro zvířata poskytující potraviny podle zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl **tržby za prodej krmiv ku tržbám za prodej vlastních výrobků a služeb je vyšší než 50 % a který zaměstnává více než 250 osob nebo jeho roční obrat převyšuje 50 mil. EUR a méně než 750 osob a jeho roční obrat je nižší než 200 mil. EUR.**

podmínky dotace

forma dotace:

- **dotace na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (dříve investiční)**

výše dotace:

- **do 25 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu**
- **minimální hodnota nákladů projektu je 1 mil. Kč.**

Podmínky dotace

obsah žádosti:

- **identifikační údaje zpracované podle vzoru v části C,**
- **doklad o registraci k podnikání ve vztahu k předmětu podpory, ne starší 3 měsíců k datu podání žádosti,**
- **doklad o vedení (popř. zřízení) běžného účtu žadatele,**
- **základní ekonomické informace žadatele:**

účetní závěrku (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přílohu) za předchozí tři uzavřená účetní období, včetně zprávy auditora, pokud byly účetní závěrky ověřeny auditorem, daňová přiznání (potvrzená finančním úřadem) včetně všech příloh předložených finančnímu úřadu za poslední tři účetně uzavřené roky,

podmínky dotace

podmínky do rozhodnutí:

***žadatel předloží osobně na MZe odboru 17420 do 2.11. 2009 soupis účetních dokladů o skutečných vynaložených a uhrazených nákladech za období od podání žádosti do 30.10.2009 podle tabulek v části C „Zásad“, tj. soupis faktur a odpovídajících bankovních výpisů vztahujících se k podporované investici (originály nebo ověřená kopie + 2. kopie v samostatných složkách),
závazek žadatele na minimální dobu podnikání s dotovaným hmotným investičním majetkem po dobu 5 let,
za neplnění podmínky v bodě b) se nepovažuje likvidace předmětu dotace v důsledku živelné pohromy,***

PGRLF Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond

Program Zemědělec

je podporován zejména nákup těchto strojů a zařízení :

traktor, sklízecí mlátička, adaptér ke sklízecí mlátičce, pluh, podmítač, brány rotační i diskové, rotavátor, mulčovač, žací stroj, obraceč, shrnovač, rozdružovač, ovíječka, lis a balička na slámu a seno, secí kombinace, rozmetadlo, osečkovač, návěs – přívěs, nástavba – nosič nástaveb, tahač, postřikovač, půdní fréza, samosběrací vůz, řezačka, krmný vůz, nakladač, rosič,

specifická kritéria programu Zemědělec v rámci **PGRLF**

- **maximální hrubá míra podpory **nebude vyšší než 40% způsobilých investic****
- **podpora poskytovaná Fondem se bude vztahovat na úvěry, jejichž **dobu splatnosti nepřesáhne 7 let****

malý a střední podnik = podnik s méně než 250 zaměstnanci a s obrátem do 50 mln. EUR včetně

specifická kritéria programu Zemědělec v rámci **PGRLF**

- **základní sazba podpory = 4%**
- **žadateli - mladému zemědělci - bude podpora navýšena o 1% (fyzické osobě, která v roce podání žádosti nedosáhne věku 40 let nebo právnické osobě, kde fyzická osoba která plní funkci statutárního orgánu a zároveň se podílí na základním kapitálu z více než 50% a která nedosáhne v roce podání žádosti věku 40 let).**

2. EVROPSKÉ ZDROJE DOTACÍ

A

Program rozvoje venkova, podopatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků

Zaměření dotace:

- ***investice do zemědělských staveb a technologií (rekonstrukce a výstavba včetně zázemí)***
- ***2 záměry: stavby a technologie pro živočišnou výrobu a stavby a technologie pro rostlinnou výrobu***

2. EVROPSKÉ ZDROJE DOTACÍ

Program rozvoje venkova, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků

Výše dotace: x % způsobilých výdajů

60%	dotace na investice pořízené mladými zemědělci ve znevýhodněných oblastech
50%	dotace na investice pořízené ostatními zemědělci ve znevýhodněných oblastech
50%	dotace na investice pořízené mladými zemědělci v jiných oblastech než znevýhodněných oblastech
40%	dotace na investice pořízené ostatními zemědělci v jiných oblastech než znevýhodněných oblastech.

Co náleží do tzv. způsobilých výdajů?

- **náklady na projekt a technickou dokumentaci (max. 20 000Kč)**
- **technická dokumentace včetně odborných posudků (max. 80 000Kč)**
- **náklady na nákup již postavené budovy včetně pozemku**

s určitými podmínkami:

- a) podmínkou přímé souvislosti s předmětem projektem
- b) náklady spojené s nákupem spoluvlastnických podílů pokud žadatel tímto nákupem dosáhne 100% vlastnického podílu
- c) způsobilý výdaj nákup nemovitosti (tj. stavby včetně pozemku) bude činit max. do 10 % způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace na daný projekt
- d) DPH je způsobilým výdajem pokud se jedná o neplátce

- **částka způsobilých výdajů ze kterých se stanovuje dotace na 1 projekt je 100 tis. - 30 mil. Kč.**
- **maximální výše dotace na 1 příjemce v období 2007 - 2013 je 90 mil. Kč**
- **výše příspěvku ČR 25%**
- **výše příspěvku EU 75%**

***záměr A: stavby a technologie v živočišné výrobě –
způsobilé výdaje***

- **haly pro chov drůbeže (haly/technologické vybavení pro chov nosnic, haly/technologické vybavení pro odchov)**
- **haly pro výkrm nebo rozmnožovací chovy drůbeže**
- **haly/technologické vybavení pro výkrm nebo rozmnožovací chovy krůt**

***záměr A: stavby a technologie v živočišné výrobě –
způsobilé výdaje***

- **haly/technologické vybavení na třídění, značení, chlazení a skladování vajec, stavební náklady a technologie předlíhni a dolíhni,**
- **nezbytné zázemí stavby (související technické a sociální zázemí), kafilérní boxy, pece na pálení kadáverů atp.)**

záměr A: stavby a technologie v živočišné výrobě – způsobilé výdaje

- **jímky na kejdu a odpadní vody (např. výstavba nebo rekonstrukce jímek, výdejní místo jímek, technologické vybavení)**
- **hlavních jímek, technologické vybavení sběrných a přečerpávacích jímek, sběrné a přečerpávací jímky atp.**
- **hnojiště (zejména výstavba nebo rekonstrukce pevných hnojišť)**
- **stavby pro skladování krmiv a steliv (např. silážní a senážní žlaby, zpevněné plochy určené na skladování siláže)**
- **senáže ve vacích, stavby na skladování sena, slámy, stavby na skladování balíkové siláže, senáže atp.**

Jaké výdaje nejsou způsobilé ke spolufinancování?

- **nákup mobilních zemědělských strojů**
- **osobní a užitkové automobily a stroje nesloužící pro zemědělskou prvovýrobu**
- **komunikace, odstavné či parkovací plochy, sadové úpravy**
- **administrativní a správní budovy a vybavení**
- **mostní váhy**

Jaké výdaje nejsou způsobilé ke spolufinancování?

- **inženýrské sítě včetně přípojek (kromě rozvodů uvnitř staveb)**
- **studny (včetně průzkumných vrtů)**
- **technologické a stavební investice, které bezprostředně nenavazují na sklizeň před skladováním zemědělských produktů**
- **technologické a stavební investice pro další zpracování živočišných produktů**

Preferenční kritéria- Modernizace zem. podniků - záměr A

Kritérium				Možný bodový zisk
Podíl příjmů ze zemědělské prvovýroby na celkových příjmech žadatele činí 45 % a více. ⁷⁾				20
Podíl příjmů ze zemědělské prvovýroby na celkových příjmech žadatele činí 41 – 44 %. ⁷⁾				15
Podíl příjmů ze zemědělské prvovýroby na celkových příjmech žadatele činí 35 – 40 %. ⁷⁾				10
Požadovaná míra dotace v % ²⁾				
Ostatní zemědělci mimo znevýhodněné oblasti	Ostatní zemědělci ve znevýhodněných oblastech	Mladý zemědělec mimo znevýhodněné oblasti	Mladý zemědělec ve znevýhodněných oblastech	
25	35	35	45	15
26	36	36	46	14
27	37	37	47	13
28	38	38	48	12
29	39	39	49	11
30	40	40	50	10
31	41	41	51	9
32	42	42	52	8
33	43	43	53	7
34	44	44	54	6
35	45	45	55	5
36	46	46	56	4
37	47	47	57	3
38	48	48	58	2
39	49	49	59	1
Žadatel je mladý začínající zemědělec. ²⁾				15
Žadatel je mladý zemědělec. ⁴⁾				10
Žadatel je zařazen do přechodného období nebo registrován jako ekologický podnikatel dle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a neprovozuje současně jinou zemědělskou výrobu. ⁵⁾ Tato podmínka musí být dodržována minimálně po dobu vázanosti projektu na účel.				27
Žadatel je zařazen do přechodného období nebo registrován jako ekologický podnikatel dle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a provozuje ekologické zemědělství minimálně na 50 % výměry obhospodařované zemědělské půdy. ⁶⁾ Tato podmínka musí být dodržována minimálně po dobu vázanosti projektu na účel.				15
Žadatel předložil v daném kole na daný investiční záměr pouze jednu Žádost. ⁴⁾				5

Preferenční kritéria- Modernizace zem. podniků - záměr A

Kritérium	Možný bodový zisk
Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby. ⁷⁾	15
Předmětem projektu je výstavba a/nebo rekonstrukce stavby a zároveň nedošlo k vyjmutí parcel/pozemků dotčených stavbou ze zemědělského půdního fondu. ⁸⁾	5
Zaměstnávání mladých zaměstnanců do 40 let. ⁹⁾	
Podíl je 15 – 20%	1
Podíl je 21 – 25%	2
Podíl je 26 – 30%	3
Podíl je 31 – 35%	4
Podíl je 36% a více	5
Celý projekt je realizován v nitrátově zranitelné oblasti. ¹⁰⁾	5
Projekt je realizován v chráněném území dle § 12 (ochrana krajinného rázu a přírodní park) nebo dle §14 (kategorie zvláště chráněných území) zákona č.114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. ¹¹⁾	5
Předmětem projektu je výstavba hlavní skladovací jímky nebo hnojiště. ¹²⁾	15
Předmětem projektu je budova/stavba/technologie pouze pro chov prasat. ¹³⁾	10
Předmětem projektu je budova/stavba/technologie určená pouze pro zapuštěné, březí prasnice a prasničky a prasnice po porodu, včetně oddělení pro kance. ¹⁴⁾	5
Předmětem projektu je budova/stavba/technologie pouze pro odchov a chov nosnic. ¹⁵⁾	20
Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, ve kterém je projekt realizován. ¹⁶⁾	
Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, ve kterém je projekt realizován je 4,9 – 6,4 %.	2
Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, ve kterém je projekt realizován je 6,5 – 8,7 %.	4
Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, ve kterém je projekt realizován je 8,8 % a více.	6

***program rozvoje venkova, podopatření I.1.1.2
Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a
technologií (resp. inovací) v zemědělství***

zaměření dotace:

- **podpora rozvoje inovací v oblasti využití bioplynu pro účely vlastní zemědělské výroby**

příjemce dotace:

- **zemědělský podnikatel (fyzická/právnícká osoba), podnikatelský subjekt vlastněný převážně zem. Prvovýrobci**

maximální výše dotace 40% způsobilých výdajů

***program rozvoje venkova, podopatření I.1.1.2
Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a
technologií (resp. inovací) v zemědělství***

předmět dotace:

- **investice spojené s vývojem a aplikací nových postupů a technologií v oblasti využití bioplynu pro účely zemědělské výroby**
- **náklady na spolupráci na vývoji a aplikaci nových postupů a technologií v oblasti využití bioplynu pro účely zemědělské výroby.**

PRV- PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

B

***Přidávání hodnoty zemědělských a potravinářským
produktům I.1.3.***

Na co je toto podopatření zaměřeno?

- **zvýšení výkonnosti zpracovatelských podniků**
- **podpora rozvoje nových odbytišť**
- **podpora marketingu**
- **zlepšování kvality výrobků**
- **podpora vývoje nových produktů, výrobků a technologií**

Kdo je příjemce dotace?

- **výrobce potravin či surovin, které jsou určeny pro lidskou spotřebu**
- **zemědělský podnikatel (fyzická/právnícká osoba)**
- **výrobce krmiv**

Příjemce dotace také musí splňovat definici tzv. mikro, malého a středního podniku.

**max. do 250 zaměstnanců
obrat do 50 mil. EUR**

Program rozvoje venkova, podopatření I.1.3.1. přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Výše dotace: x % způsobilých výdajů

50%

způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace

- **částka způsobilých výdajů ze kterých se stanovuje dotace na 1 projekt je 100 tis. - 30 mil. Kč.**
- **maximální výše dotace na 1 příjemce v období 2007-2013**
90 mln. Kč
- **výše příspěvku ČR 25%**
- **výše příspěvku EU 75%**

Co náleží do tzv. způsobilých výdajů?

- **technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů**
- **nákup zařízení přímo souvisejících s finální úpravou, balením a značením výrobků (vazba na dohledatelnost a bezpečnost)**
- **investice ke zlepšování a monitorování kvality zemědělských a potravinářských produktů (např. provozní laboratoře)**
- **investice spojené s vývojem a aplikací nových zemědělských a potravinářských produktů (nové postupy, technologie)**
- **modernizace zařízení na skladování zpracovávaných/zpracovaných surovin a výrobků**

Co náleží do tzv. způsobilých výdajů?

- **investice spojené se skladováním druhotných surovin vznikajících při zpracování zemědělských /potravinářských produktů** (netýká se odpadních vod)
- **modernizace zařízení na skladování zpracovávaných/zpracovaných surovin a výrobků**
- **projektová dokumentace**– max. 20 000 Kč,
- **technická dokumentace**– max. 80 000 Kč,
- **výstavba, rekonstrukce a stavební investice do zpracovatelského provozu včetně manipulačních ploch**
- **nákup nemovitosti – stejné podmínky jako u I.1.1.**

Jaké výdaje nejsou způsobilé ke spolufinancování?

- **nákup silničních motorových vozidel a strojů podporovaných v rámci PGRLF (viz příloha č. 16 těchto pravidel)**
- **stavby/technologie určené ke skladování/zpracování produktů rostlinné výroby, pokud bezprostředně navazují na sklizeň před zpracováním**
- **technologie na úpravu a skladování mléka bezprostředně navazující na dojení (čištění, chlazení)**

Jaké výdaje nejsou způsobilé ke spolufinancování?

- **technologie třídění, chlazení, značení a skladování vajec.**
- **bourací práce, demolice.**
- **administrativní a správní budovy, prezentační**
- **intervenční sklady, logistická centra.**
- lis na vinné hrozny, speciální kvasné nádoby pro získávání červeného vína s aktivním zařízením pro potápění matolinového klobouku, filtr na víno z vinných hroznů.

Preferenční kritéria- Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Kritérium		Body
1.	Žadatel má registrovanou značku kvality potravín KLASA, u některého ze svých výrobků, která je platná minimálně 6 měsíců před zaregistrováním Žádosti o dotaci, nebo je některý z jeho produktů označen jako produkt s chráněným zeměpisným označením nebo označením původu nebo jako zaručená tradiční specialita. Žadatel zároveň nenárokoval bodové ohodnocení za preferenční kritérium č. 3.	15
2.1.	Žadatel má podíl příjmů z výroby kmív z celkových příjmů minimálně 55 % (včetně) (stav za poslední účinně uzavřené období). Žadatel zároveň nenárokoval bodové ohodnocení za preferenční kritérium č. 3.	10
2.2.	Žadatel – výrobce kmív – má podíl příjmů z výroby kmív z celkových příjmů minimálně 45% a zároveň nižší než 55 % (stav za poslední účinně uzavřené období). Žadatel zároveň nenárokoval bodové ohodnocení za preferenční kritérium č. 3.	5
3.	Žadatel – zemědělský podnikatel: – předložil pouze jednu Žádost o dotaci z podopatření 11.31 v daném kole – žádosti o propištění předložil alespoň jednu fakturu dokládající prodej pomaviny/biopomaviny odpovídající předměru projektu. Způsobit výdaje, ze kterých je stanovena dotace předloženého projektu, nepřesahují částku 2 mil. Kč (včetně). Předmětem projektu nejsou investice do sektoru vlna. a zároveň	
3.1	dosahuje podílu příjmů/výnosů ze zemědělské prvovýroby z celkových příjmů/výnosů minimálně 45% a zároveň nižších než 75 % (stav za poslední účinně uzavřené období).	25
3.2	dosahuje podílu příjmů/výnosů ze zemědělské prvovýroby z celkových příjmů/výnosů minimálně 75% (stav za poslední účinně uzavřené období).	50
4.	Žadatel podniká alespoň 3 roky v oblasti, která je předmětem projektu.	10
5.1.	Podnik uplatňuje certifikovaný systém bezpečnosti a jakosti potravín s výjimkou ISO.	10
5.2.	Podnik uplatňuje certifikovaný systém výroby kmív.	10
6.	Žadatel nepoužívá k Žádosti o propištění předložil písemné osvědčení o původu biopomaviny/ biokmíva, které je uděleno národnou z kontrolních organizací pověřenou MZe dle čl. 29 zákona č. 242/2000 Sb., z.s. ABCERT A.G., BIOKONT CZ s.r.o. a KEZ o.p.s. a je vydáno na některý výrobek žadatele, či na proces výroby, který je předmětem podaného projektu. Současně počínaje prvním účinně uzavřeným rokem po podání Žádosti o propištění bude po dobu 3 účinně uzavřených období dosahovat	
6.1	více než 75 % podílu příjmů/výnosů z produkce biopomaviny/biokmív na celkových příjmech/výnosech z produkce pomaviny/kmív, nebo více než 25 mil. Kč příjmů/výnosů za produkci biopomaviny/biokmív,	20
6.2	10–75 % (včetně) podílu příjmů/výnosů z produkce biopomaviny/biokmív na celkových příjmech/výnosech z produkce pomaviny/kmív, nebo 10–25 mil. Kč (včetně) příjmů/výnosů za produkci biopomaviny/ biokmív.	10
7.	Žadatel předložil v daném kole na dané podopatření pouze jednu Žádost o dotaci a zároveň nenárokoval bodové ohodnocení za preferenční kritérium č. 3.	10
8.	Podnik dosahuje min. 150 tis. přidáné hodnoty na předloženého pracovníka a rok (stav za poslední účinně uzavřené období).	10
9.	Požadovaná míra dotace (%)	

Preferenční kritéria- Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Kritérium		Body
9.1.	Požadovaná míra dotace 40 %	10
9.2.	Požadovaná míra dotace 41 %	9
9.3.	Požadovaná míra dotace 42 %	8
9.4.	Požadovaná míra dotace 43 %	7
9.5.	Požadovaná míra dotace 44 %	6
9.6.	Požadovaná míra dotace 45 %	5
9.7.	Požadovaná míra dotace 46 %	4
9.8.	Požadovaná míra dotace 47 %	3
9.9.	Požadovaná míra dotace 48 %	2
9.10.	Požadovaná míra dotace 49 %	1

Podopatření **I.1.3.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství**

Na co je toto podopatření zaměřeno?

- **rozvoj inovací v zemědělské a potravinářské výrobě**
- **nové technologie, nový výrobního postupu , nový výrobek**

Kdo je příjemce dotace?

- **výrobce potravin nebo surovin určených pro lidskou spotřebu**
- **zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba**

podopatření *1.1.3.2* spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Druh a výše dotace ?

druh dotace:

- **přímá nenávratná dotace právnickým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost.**

výše dotace:

- **maximální výše dotace činí 50 % způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace.**
- **financování EU/ČR = 75%/25%**

částka způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace, na jeden projekt činí minimálně 200 tis. Kč.

maximální výše dotace na jednoho příjemce dotace v rámci podopatření 1.1.3.2 činí 90 mil. Kč za období 2007–2013.

podopatření ***1.1.3.2*** spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Co náleží do tzv. způsobilých výdajů?

- ***hmotné/nehmotné investice*** spojené se spoluprací na vývoji a s aplikací nových zemědělských a potravinářských produktů, postupů a technologií v zem.–potravinářské výrobě týkajících se přípravných operací,
- ***tvorba designu, vývoje produktu, postupu nebo technologie*** a zkoušek, a to před využitím nově vyvinutých produktů,
- ***spolupráce na vývoji nových technologií zpracování zem. produktů*** a přidávání hodnoty zem. a potravinářským produktům, spolupráce na vývoji nových produktů, včetně jejich finální úpravy a designu, spolupráce na vývoji a výzkumu nových způsobů zvyšování nebo monitorování kvality výrobků, spolupráce na vývoji nových systémů zajištění dohledatelnosti výrobků a včasného upozornění na nebezpečné potraviny,
- ***investice do nové technologie*** potřebné k výrobě nových výrobků vycházejících z inovací projektu,

Podopatření ***1.1.3.2*** spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Co náleží do tzv. způsobilých výdajů?

- ***výstavba, rekonstrukce nebo modernizace*** výrobních prostor potřebných k výrobě nových výrobků
- ***výdaje na projektovou dokumentaci*** (projektová dokumentace - zpracování projektu dle závazné osnovy, podnikatelský záměr, studie proveditelnosti,
- ***marketingová studie, zadávací řízení*** – maximálně do výše 20.000 Kč + technická dokumentace (tj. projektová dokumentace ke stavebnímu řízení, odborné posudky ve vztahu k životnímu prostředí, položkový rozpočet) – maximálně do výše 80.000 Kč.
- ***DPH za podmínky***, že jde o neplátce DPH.
- přípravné práce - jako např. navrhování, produktu, procesu nebo technologického rozvoje včetně zkoušek procesů a technologií pro obchodní účely.

Podopatření *1.1.3.2* spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Co nenáleží do tzv. způsobilých výdajů?

- **nákup silničních motorových vozidel a strojů podporovaných v rámci PGRLF (viz příloha č. 16 těchto pravidel)**
- **stavby/technologie určené ke skladování/zpracování produktů rostlinné výroby, pokud bezprostředně navazují na sklizeň před zpracováním**
- **technologie na úpravu a skladování mléka bezprostředně navazující na dojení (čištění a chlazení)**

Podopatření *1.1.3.2* spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Co nenáleží do tzv. způsobilých výdajů?

- **technologie třídění, chlazení, značení a skladování vajec**
- **bourací práce, demolice**
- **administrativní a správní budovy, prezentační centra (stavba, vybavení, zařízení)**
- **intervenční sklady, logistická centra**
- **lis na vinné hrozny, speciální kvasné nádoby pro získávání červeného vína s aktivním zařízením pro potápění matolinového klobouku, filtr na víno z vinných hroznů.**

Dotační zdroje: 1. EVROPSKÉ

C

PRV - PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

II. 1.3.1.1. Ekologické zemědělství

Základní požadavky

- ***obhospodařování min. 0,5 ha zemědělské půdy v LPISu***
- ***žádost o zařazení se podává na období 5 let***
- ***sazba dotace 155 EUR/ha***

bodové zhodnocení ekologických zemědělců ve vazbě na ostatní projektová opatření PRV

- **I.1.1. Modernizace zemědělských podniků** *(+27 bodů - celá výměra obhospodařované půdy v EZ, +15 bodů - min. ½ výměry obhospodařované půdy v EZ)*
- **I.1.3. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům** *(výrobce biopotravin zvýhodnění 20 body, pokud současně je i regist. ecol. zemědělec zvýhodnění 20+15 bodů), pokud obhospodařuje min. 50% výměry zem. půdy - 20+7 bodů*
- **3.3. Zahájení činnosti mladých zemědělců** *(+27 bodů - celá výměra obhospodařované půdy v EZ nebo přechodném období, +15 bodů - min. ½ výměry obhospodařované půdy v EZ nebo přechodném období)*

Bodové zhodnocení ekologických zemědělců ve vazbě na ostatní projektová opatření PRV

- **1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy**
Záměr a, bodové zvýhodnění *+15 bodů (veškerá obhospodařovaná plocha v EZ), , +10 bodů (min. 50% obhospodařované plochy v EZ)*

- **1.3a, III. 1.3.b, *Podpora cestovního ruchu - záměr b,***
bodové zvýhodnění +15 bodů (veškerá obhospodařovaná plocha v EZ), +10 bodů (min. 50% obhospodařované plochy v EZ)

Jaké jsou podmínky zásad hospodaření v systému ekologického zemědělství ?

Klíčové jsou 2 předpisy:

Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007
o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení
nařízení (EHS) č. 2092/91

Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se
stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické
produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou
produkci, označování a kontrolu

Jaké jsou podmínky zásad hospodaření v systému ekologického zemědělství ?

- ***přístup na otevřená prostranství (výběhy) v závislosti na povětrnostních podmínkách***
- ***minimální věk porážky(minimální doba chovu)***
- ***zákaz preventivního podávání syntetizovaných alopatických léčiv***
- ***drůbež **nesmí** být držena v klecích***
- ***min. 1/3 podlahové plochy musí být pevná pokryta podestýlkou***
- ***vstupní a výstupní otvory odpovídajících rozměrů o celkové délce min. 4 m na 100 m² plochy budovy pro ptáky***

Jaké jsou podmínky zásad hospodaření v systému ekologického zemědělství ?

- **max. osazení v 1 drůbežárně: 4800 kuřat, 3000 nosnic, 5 200 perliček, těchto druhů nebo jiných kachen, 2 500 kapounů, hus nebo krůt a krocanů**
- **max. užitná plocha drůbežárny - chov na maso 1600 m²**
- **min. souvislá doba nočního klidu bez umělého světla o délce
min. 8 hodin.**

Jaké jsou podmínky zásad hospodaření v systému ekologického zemědělství?

■ *Minimální věk při porážce:*

81 dní u kuřat, **150 dní** u kapounů, **49 dní** u kachen pekingských, **70 dní** u samiček kachny pižmové, **84 dní** u samečků kachny pižmové, **92 dní** u kachen mulard (mezidruhových kříženců kachny pižmové a pekingské), **94 dní** u perliček, **140 dní** u krocanů a hus na pečení a **100 dní** u krůt

Dotační zdroje: 1. EVROPSKÉ

D

PRV- PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

III. 1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Na co je toto podopatření zaměřeno?

**Podpora různorodosti ekonomických aktivit
nezemědělským směrem**

4 hlavní záměry:

- **Záměr A:** Diverzifikace činností nezemědělské povahy
- **Záměr B:** Výstavba a modernizace bioplynové stanice
- **Záměr C:** Výstavba a modernizace kotelen a vytopen na biomasu včetně kombinované výroby tepla a elektřiny
- **Záměr D:** Výstavba a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv

na co je toto podopatření zaměřeno

Záměr B,C, D není určen pro mikropodniky !

Co je tedy mikropodnik?

Jedná se o podnik, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrát a roční bilanční úhrn nepřekročí 2 miliony eur.

Kdo je příjemce dotace?

- **fyzické i právnické osoby podnikající v zemědělské výrobě**
- **v rámci záměru B může být příjemcem i skupina osob sdružená smlouvou o sdružení dle občanského zákoníku, která je ze 100 % tvořena fyzickými anebo právnickými osobami, které podnikají v zemědělské výrobě**

Jaká je výše dotace pro malé podniky?

60%	Střední Čechy, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko
56% a 50%	56% období 2007-2010, 50% v období 2011-2013 v regionu Jihozápad

Jaká je výše dotace pro střední podniky?

50%	Střední Čechy, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko
46% a 40%	46% období 2007-2010, 40% v období 2011-2013 v regionu Jihozápad

odkazy, zdroje

- www.esipa.cz
- www.mze.cz
- www.szif.cz
- www.pgrlf.cz
- **ÚZEI, Ing. Jaroslav Humpál - prezentace Přímé platby a ostatní podpory**

Děkuji za pozornost

Ing. Jan Hrubý

Kontakt

**UniConsulting, s.r.o.
Ctiněveská 2159
190 16 Praha 9 - Újezd nad Lesy**

Tel.: +420 281 970 520

Fax: +420 281 973 735

E-mail: uniconsulting@uniconsulting.cz

Web: www.uniconsulting.cz

BEZPEČNOST PRODUKCE KONZUMNÍCH VAJEC

Prof. Ing. Eva Tůmová, CSc.

ČZU v Praze

Ing. Michaela Englmaierová

ČZU v Praze, VÚŽV Praha – Uhřetěves

Ing. Martina Lichovníková, Ph.D.

MZLU v Brně

PRODUKCE VAJEC VE SVĚTĚ (FAO)

ROK	PRODUKCE (mil.tun)
1961	14
1989	34
1996	45
2000	50
2003	56
2005	59
2007	62
Předpoklad 2015	66

ZMĚNY V PRODUKCI VAJEC VE SVĚTĚ v mil. t

(FAO)

Země	1987	1997	2007	Roční změna 1997-2007
Čína	4,90	16,48	25,85	4,6%
EU 27	6,45	6,36	6,54	0.3%
USA	4,11	4,60	5,31	1,4%
Indie	0,98	1,58	2,67	5,4%
Mexiko	0,97	1,33	2,30	5,6%
Brazílie	1,24	1,47	1,69	1,4%
Indonésie	0,33	0,61	1,10	6,1%
Svět celkem	32,60	46,56	62,57	3,0%

VÝROBA VAJEC V ČR (mil. ks)

ROK	CELKEM	z toho SAMOZÁSOBENÍ
1989	3 643	1 714
1994	2 999	952
1998	3 600	1 620
2000	3 064	1 567
2001	3 190	1 658
2002	3 150	1 321
2003	2 626	982
2005	2 218	876
2007	2 203	958
2009	2 650	920

VÝVOJ RŮZNÝCH SYSTÉMŮ USTÁJENÍ

- Začátek používání klecí 30. léta 20. stol.
- 50. léta 20. stol. začátek šlechtění hybridů
zlepšení ekonomiky- očkování proti
Markově nemoci, automatizace krmení,
odklizu trusu, sběru vajec
- 80. léta 20. stol. welfare
- 1991 zákaz chovu slepic v klecích ve Švýcarsku (později
Švédsko, chov pouze v modifikovaných, stavy o 10%)
- 2003 zákaz uvádění do provozu konvenčních klecí v EU (SRN
zákaz chovu od 2007, snížení produkce o 2,9%)

PROJEVY CHOVÁNÍ

**Projevy chování – významný faktor řízení chovů
charakteristické pro druh, ovlivněn anatomii**

Ovlivněny – domestikací
- šlechtěním
únikové chování,
mateřské chování,
agresivita,
příjem krmiva

Neovlivněno –
sociální chování, sociální struktura hejna

REPERTOÁR CHOVÁNÍ DRŮBEŽE

- Sociální chování
- Pohyb
- Odpočinek
- Ohrožení
- Potravní chování
- Chování v období reprodukce

SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

**Malé skupiny – dominantní kohout
+ několik slepic**

**ve velkých skupinách oddělená hierarchie
kohoutů a slepic**

**Rozeznání ostatních zvířat – dle tvaru hřebene, laloků,
hlavy**

kontakt pomocí zvuků o stejné intenzitě

SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

Vokální projevy

svolávání k potravě
upozornění na predátory
před a po snesení vejce
při odpočinku

projevy kvočny – svolávání kuřat

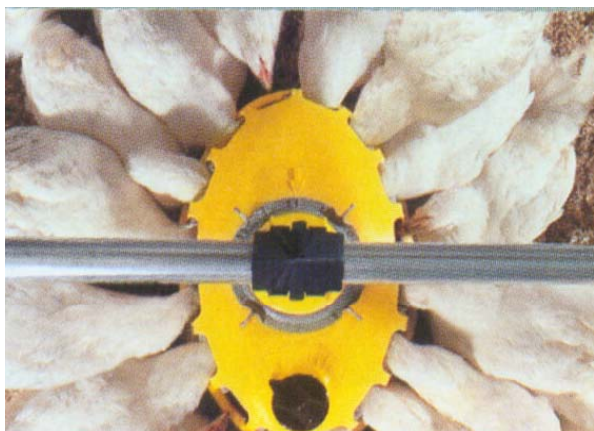
POTRAVNÍ CHOVÁNÍ

30 – 50% denního času

Zobání – 14 000 – 15 000 x denně

Hrabání

Vlastní příjem krmiva a vody

POTRAVNÍ CHOVÁNÍ

Jednodenní kuře

neví jaké krmivo – řídí se zrakem

důležité mechanické vlastnosti

velikost částí

nezná vodu – při zvlhčení zobáku

reflex pití

CHOVÁNÍ DOMESTIKOVANÉ DRŮBEŽE

- Vzory chování
- Pravidelné opakování

DOMESTIKACE –

vymizení kvokavosti
zvýšení snášky
změna živé hmotnosti
agrese
adaptace
příjem krmiva

- Odlišnosti mezi hybridy ➡ vyšší prošlechtěnost
vyšší vnímavost ke stresu

SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

Drůbež je dobrým pozorovatelem – základ učení

Výhodné – malé skupiny

synchronizace aktivit ve skupině

velké skupiny – kanibalismus

indikátor nepohody

prevence – krácení zobáku

CHOVÁNÍ A USTÁJENÍ

System ustájení by měl umožnit celý repertoár chování

- obohacené klece ➡ snášku ve hníždě

popelení

hřadování

hrabání

- alternativní chovy ➡ strukturovaný prostor

Vybavení haly

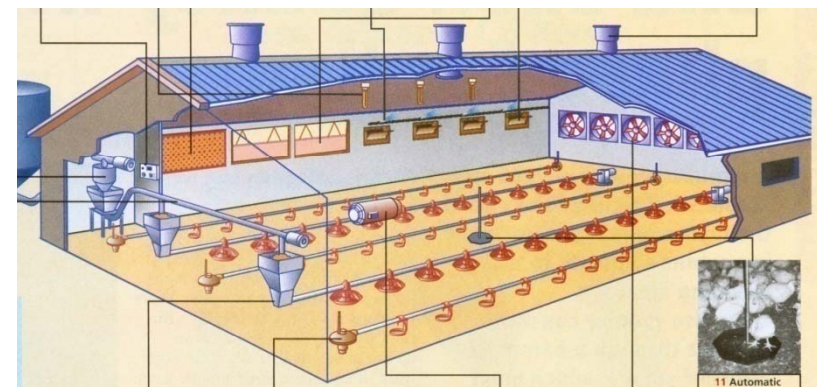
Hřad – odpočinek a spánek

Popeliště – popelení a hrabání

Dostatečný krmný prostor

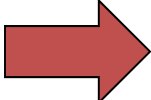
Snášková hnízda

Výběh – s úkryty

SVĚTLO A CHOVÁNÍ DRŮBEŽE

Hormonální činnost – 24 h rytmus

Střídání světla a tmy aktivitu

konstantní světlo – stejný příjem krmiva

Nosný typ slepic – snížení příjmu krmiva 2 – 3 h
před snesením vejce, tj. několik
h po rozsvícení

- zvýšení spotřeby krmiva

po vstupu vejce do dělohy

Náhlá tma zvýšený příjem krmiva po rozsvícení

Synchronizace příjmu krmiva ve skupině

POHYB

Závisí na genotypu a systému ustájení

nosní hybridy – dobré létací schopnosti

Ustájení v klecích – omezení repertoáru chování

Aktivita slepic nosného typu (Webster, 1995)

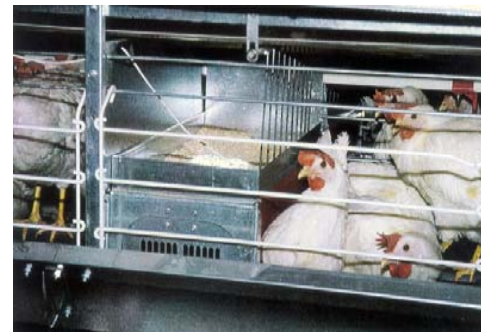
Chování	%
Příjem krmiva	25
Pití	3
Pročechrávání peří	8
Odpočinek	12
Stání	52

Průměrný prostor využívaný slepicemi k projevům chování (Dawkins – Hardie, 1989)

Chování	cm²
Stání	475
Hrabání	856
Otáčení se	1272
Protahování křídel	893
Mávání křídly	1876
Čechránání peří	873
Urovnávání peří	1151

OBOHACENÉ KLECOVÉ SYSTÉMY

**na 1 slepici 750 cm², klec - min. 2000 cm²
v kleci zařízení pro obrus drápů,
hřady 15 cm/slepici, snáškové hnízdo.**

ALTERNATIVNÍ SYSTÉMY

AVIARY = VOLIÉRY

9 ks / m²
Maximálně 4 podlaží

PODESTÝLKA

9 ks / m²

ALTERNATIVNÍ SYSTÉMY VÝBĚHY

VÝBĚHOVÝ CHOV

WINTER GARDEN

9 slepic/m² , výběh až 4 m² / ks

EKOLOGICKÝ CHOV

- Směrnice EU
834/2007a
829/2008

Zákon 242/2000 Sb.

Vyhláška MZe 16/2006

- Kombinace podestýlky
a travnatého výběhu
- 7 slepic/m²
- Výběh 4 m²/slepici
- 18 cm hřad a 120
cm² hnízdo

Projevy chování a systém ustájení v % (Klecker, 2002)

Chování	Konvenční klec	Obohacená klec	Podestýlka
Příjem krmiva	54	44	28
Pití	5	5,5	3,5
Popelení, hrabání	0,4	1	5,8
Využití hnízd	-	2	2
Pohyb	2	10	38
Agrese	1	1,5	2
Odpočinek	24	14	10

ZMĚNY V PODÍLU JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMŮ USTÁJENÍ v % (Magdeleine, 2007)

	Klece	Výběh	Podestýlka	Eko	Alternativní celkem
EU 1996	92	4	4	ND	8
EU 2000	89	6	5	ND	11
EU 2005	79	8	11	2	21
Německo	70	10	16	3	30
Holandsko	48	15	35	2	52
UK	68	20	6	5	32
Španělsko	97	1	1	ND	3
Itálie	90	2	6	2	10

ZMĚNY V PODÍLU JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMŮ USTÁJENÍ v % (Magdeleine, 2009)

	Klece	Výběh	Voliéra	Eko	Alternativní celkem
EU 2007	75	9	14	2	25
Francie	81	13	3	2	19
Německo	63	10	22	5	37
Holandsko	48	12	40	2	54
UK	59	35	5	1	41
Španělsko	97	2	2	ND	4
Itálie	78	1	18	2	21

NÁKLADY NA PRODUKCI (Magdeleine, 2009)

Systém ustájení	Koncentrace	Náklady (%)
Konvenční klece	550 cm²	100
Konvenční klece	430 cm² (USA)	96
Konvenční klece	do 400 cm² (bez welfare)	93
Obohacené klece	600 cm²	108-110
Obohacené klece	750 cm²	110-112
Aviary	9 m²	121
Výběhový chov	100/ha	141

Užitkovost v různých systémech

(Hulzeboschs, 2006)

Ukazatel	Klece	Výběh	Podestýlka	Aviary	Ekologický chov
Intenzita snášky (%)	89,3	87,7	88,2	88,1	87,5
Snáška (ks)	319	302	316	305	294
Hmotnost vajec (g)	62,2	61,6	62,5	62,6	63,7
Konverze krmiva (kg)	2,07	2,26	2,28	2,24	2,27
Úhyn (%)	6,3	9,4	9,2	10,7	6,7

Užitkovost slepic při různém ustájení (Klecker a kol., 2002)

UKAZATEL	KLECE	OBOHACENÉ KLECE	PODESTÝLKA
INTENZITA SNÁŠKY (%)	94,4	92,5	71,8
SPOTŘ.KRMIVA ks.den ⁻¹ (g)	114	118	130
ÚHYN (%)	0,52	1,85	7,5

**Zdravotní problémy: červovitost 68 %, čmelíci 55 %,
E. coli 26 %, kokcidie 10 %**

VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ NA UŽITKOVOST (Ledvinka a kol., 2008)

Ukazatel	Konvenční klec	Obohacená klec	Voliéra	Podestýlka
Snáška vajec (ks)	272	287	268	198
Denní spotřeba (g)	143 ^b	140 ^b	172 ^{ab}	195 ^a
Hmotnost vajec (g)	60,1 ^{bc}	63,3 ^a	62,2 ^{ab}	59,5 ^c

a,b,c $P \leq 0,05$

Vliv systému ustájení na kvalitu vajec (Ledvinka a kol., 2008)

Ukazatel	Konvenční klec	Obohacená klec	Voliéra	Podestýlka
Podíl bílku (%)	60,9 ^b	62,0 ^a	62,3 ^a	60,9 ^b
Podíl žloutku (%)	26,8 ^a	25,4 ^b	25,3 ^b	26,8 ^a
Podíl skořápky (%)	12,3 ^b	12,6 ^a	12,6 ^a	12,3 ^b
HU	90,3 ^a	81,3 ^c	78,2 ^d	85,4 ^b
Tloušťka sk.	0,355 ^c	0,380 ^b	0,387 ^a	0,358 ^c
Pevnost sk. (g/cm ²)	4757	4740	4665	4679

a,b,c,d $P \leq 0,05$

Vliv systému ustájení na užitkovost, provoz (Ledvinka a kol., 2008)

Ukazatel	Konvenční klec	Podestýlka
Počet snesených vajec (ks)	329	288
Intenzita snášky (%)	92,1	78,8
Křapy (%)	0,63	0,34
Úhyn (%)	4,7	10,2
Hmotnost vajec (g)	61,94	62,83

Vliv systému ustájení na kvalitu vajec, provoz (Ledvinka a kol., 2008)

Ukazatel	Konvenční klec	Podestýlka
Podíl bílku (%)	62,7	61,9
Podíl žloutku (%)	25,4	26,2
Podíl skořápky (%)	10,2	10,4
HU	73,5	71,7
Tloušťka sk.	0,387	0,394
Pevnost sk. (N)	44,1	46,9

VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ NA KONTAMINACI VAJEC (Englmaierová a Tůmová, 2008)

MO KTJ/ vejce	Konvenční klec	Obohacená klec	Podestýl- ka	Voliéra
Celkový počet	22 213^b	30 895^b	8 472 860^a	3 172 167^b
E. coli	5 881	12 831	2 011 737	2 344 443
Enterokoky	295^b	324^b	46 037^a	13 819^{ab}

a,b,c $P \leq 0,05$

PENETRACE MIKROOGANISMŮ DO VEJCE (De Reu et al., 2006)

Penetrace za 21 dnů skladování, teplota 20 °C

- Pseudomonas sp. 60%**
- Alcaligenes sp. 58%**
- Salmonella enteritidis 43 %**
- Carnobacterium sp. 17,5%**
- Staphylococcus warreni 15%**
- Acinetobacter baumannii 14%**
- Serratia marcescens 9%**

PENETRACE SALMONEL DO VEJCE (De Reu et al., 2008)

Penetrace za 21 dnů skladování, teplota 20 °C

- **Salmonela enteritidis**

odolnější proti antibakteriálnímu působení bílku

- **Salmonela typhimurium**

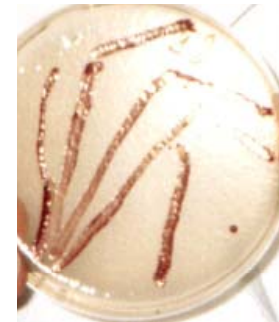

PENETRACE MIKROORGANISMŮ DO VEJCE (Tůmová et al., 2008)

Den skladování	Část vejce	Klec (%)	Podestýlka (%)
2.	Podskořápečná blána	3,49	5,26
	Bílek	2,63	3,94
7.	Podskořápečná blána	2,63	5,26
	Bílek	-	-
14.	Podskořápečná blána	2,63	5,00
	Bílek	-	-

PENETRACE MIKROORGANISMŮ DO VEJCE (Tůmová et al., 2008)

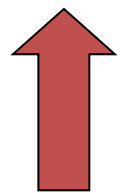
- 2. den po snesení
Escherichia coli
- 7 den po snesení
enterokoky
- 14. den po snesení
plísně a další

SKLADOVÁNÍ VAJEC

Zhoršování kvality vajec – od okamžiku snesení

**hmotnost vajec
index žloutku
index bílku
Haughovy jednotky**

**pH bílku
výška vzduchové komůrky**

VLIV GENOTYPU, VĚKU SLEPIC A DOBY SKLADOVÁNÍ (Silversides a Budgell, 2004)

Ukazatel		Hmotnost vejce (g)	Výška bílku (mm)	pH bílku
Věk slepic (týdny)	32	59,6	6,47	8,71
	50	62,7	5,76	8,64
	68	64,8	4,76	8,85
Doba skladování (dny)	0	62,7	8,45	7,78
	5	62,1	4,96	9,12
	10	61,6	4,10	9,26
Genotyp	VK	52,5	4,81	8,84
	ISA	66,7	5,55	8,67
	Babc	64,5	6,77	8,70

VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ A DOBY SKLADOVÁNÍ – 20 °C (Tůmová a kol., 2009)

Den sklado- vání	Hmotnost vajec (g)		Index bílku (%)		Haughovy jednotky	
	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka
0	65,5	64,1	10,2	10,2	86,4	86,9
7	63,5	63,6	4,1	3,8	53,3	51,7
14	62,6	61,7	3,0	3,2	45,1	46,9
21	60,7	60,9	2,9	2,7	41,5	41,1

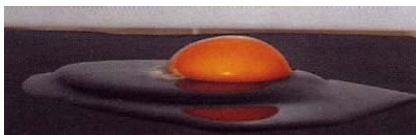
VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ A DOBY SKLADOVÁNÍ – 5 °C (Tůmová a kol., 2009)

Den sklado- vání	Hmotnost vaječ (g)		Index bílku (%)		Haughovy jednotky	
	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka
0	65,1	65,1	10,2	7,7	86,4	86,8
7	64,4	64,1	7,7	5,9	76,4	73,7
14	63,3	63,8	7,1	5,7	72,1	73,0
21	63,1	63,7	6,7	5,6	71,5	70,7

VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ A DOBY SKLADOVÁNÍ- 20 °C (Tůmová a kol., 2009)

Den sklado- vání	Hmotnost vajec (g)		Index bílku (%)		Haughovy jednotky	
	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka	Klece	Podestýlka
0	63,7	63,9	12,4	10,0	94,2	85,2
2	62,7	61,7	7,8	8,9	77,6	71,1
4	61,2	61,1	6,1	5,6	73,6	70,7
5	59,9	60,8	6,8	6,3	72,9	64,9

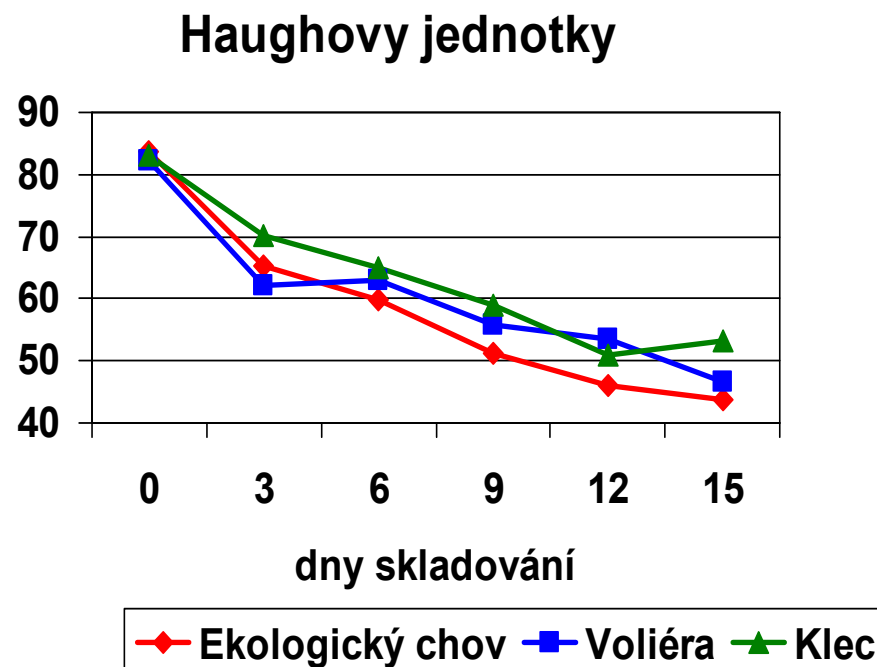
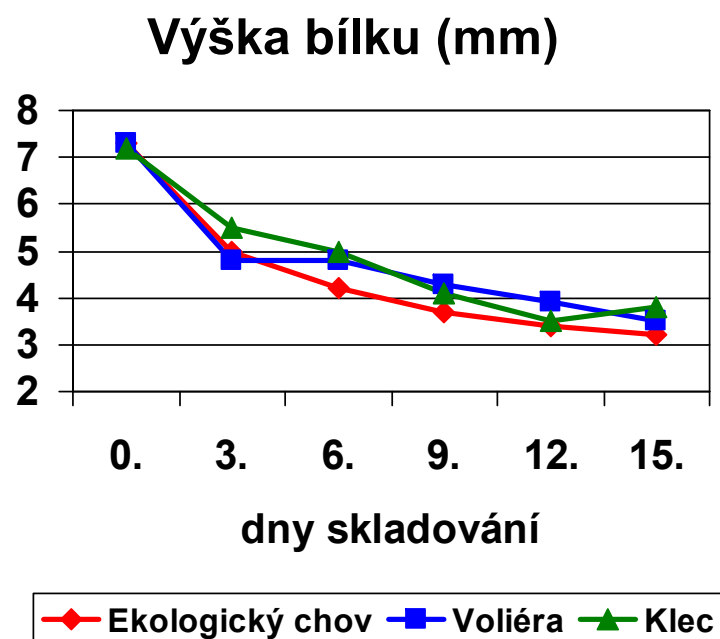
Haughovy jednotky v závislosti na ustájení, kvalitě skořápky a době skladování

(Tůmová et al., 2008)

Den skladování	Konvenční klece		Podestýlka	
	K	P	K	P
0	87,6	88,7	85,3	84,6
7	66,6	60,7	55,4	54,6
14	55,6	46,0	46,7	52,6
21	52,2	40,9	46,9	42,1

VLIV SYSTÉMU USTÁJENÍ A DOBY SKLADOVÁNÍ (Berardinelli et al., 2006)

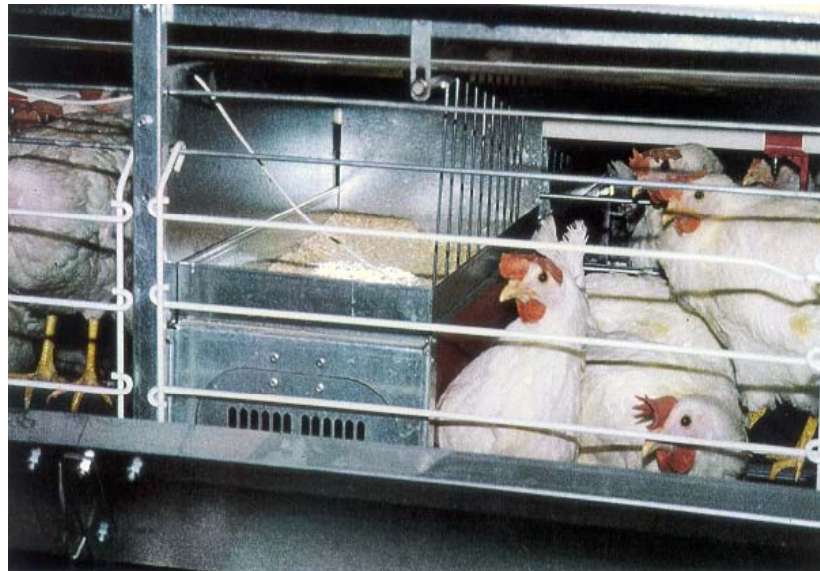
ZÁVĚR

Produkce vajec

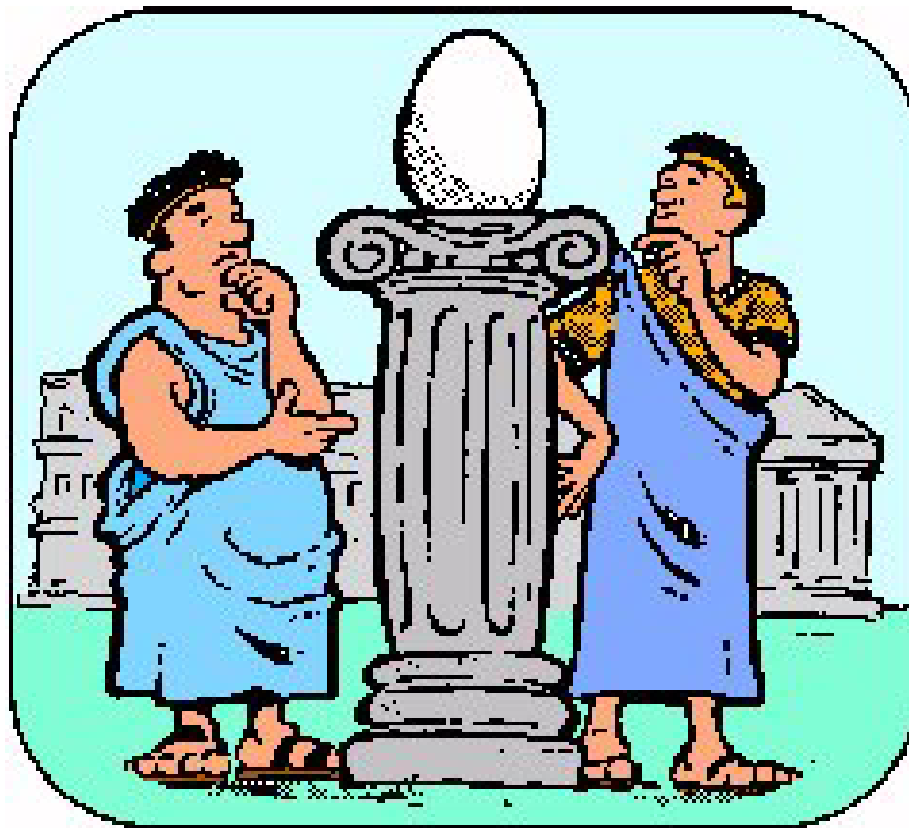
systemy ustájení s vyšší hygienou

- obohacené klece

- voliéry

Děti za pozornost

ČMDU, leden/únor 2010

OCHRANA CHOVU PŘED PATOGENY

Doc. MVDr. Pavel Novák, CSc.

Ing. Karel Tittl

- 🐔 Rentabilita a užitkovost
- 🐔 Tlumení salmonel vs. snižování infekčního tlaku
- 🐔 Rozdíly mezi chovy v ČR a EU
- 🐔 Chyby a jejich důsledky
- 🐔 Řešení

RENTABILITA

CHOVU

Výkupní ceny

- řetězce a porážky

Legislativa

- EU + stát

Genetika

- limity

Ceny energií, ...

Prostředí na farmě

- technologie
- zootechnika
- zoohygiena
- zaměstnanci

REZERVA V PREVENCI

VLIVY NA UŽITKOVOST

 GENOFOND 25%

 VÝŽIVA 55%

 PROSTŘEDÍ 20%

REZERVY AŽ 1/5

UŽITKOVOST

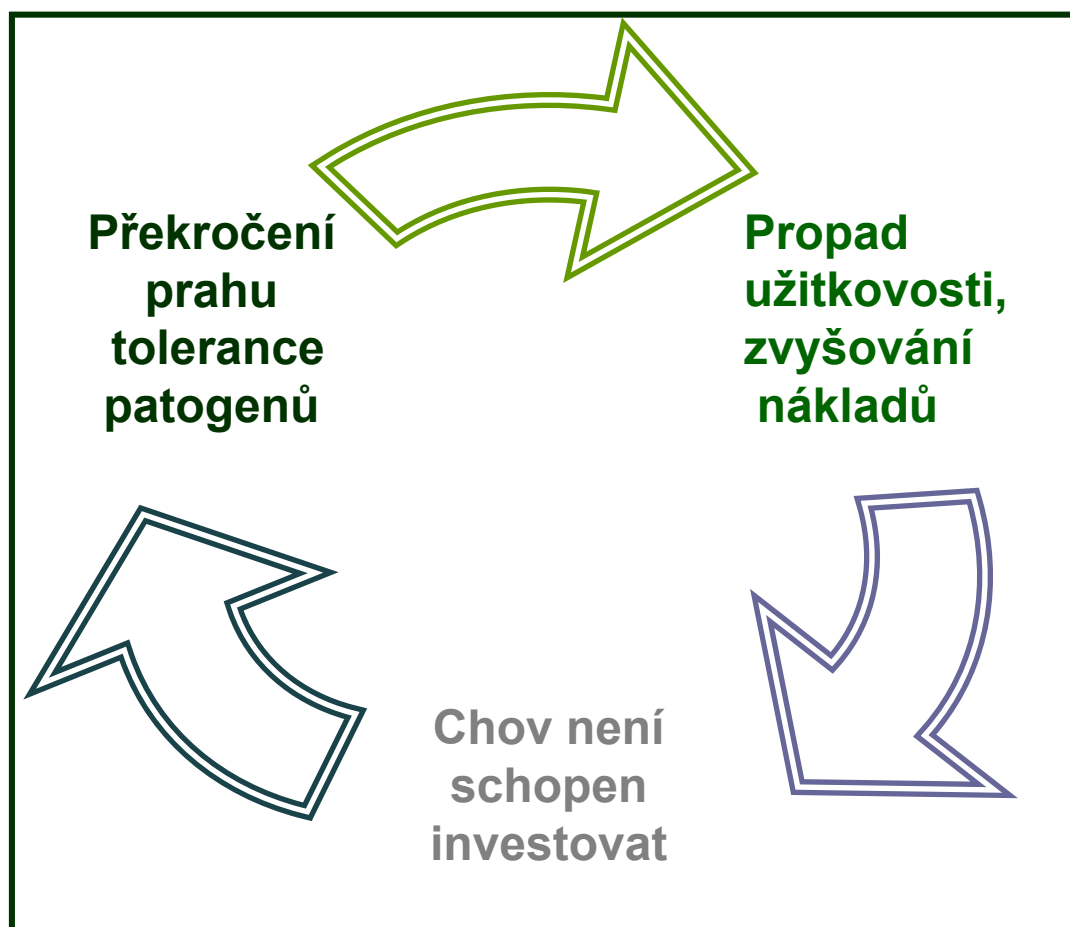
PROSTŘEDÍ - ZOOHYGIENA

- 🐾 Choroby – ztráty přímé i nepřímé
- 🐾 Infekční zátěž prostředí, imunosuprese
- 🐾 Až 10 miliard CPM na 1 cm² ve stáji!
- 🐾 Chybné postupy (čištění dezinfekce)
- 🐾 Nízká efektivita
- 🐾 Rizika (index, hodnocení)

ŠETŘETE NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ!

KONKURENCESCHOPNOST

„Noční můra chovatele“ vedoucí k zániku farmy

PROBLÉM

INFEKČNÍ TLAK

PROČ?

- 🐾 Nedělá se suché čištění!
- 🐾 Pneumatické odstraňování prachu!
- 🐾 Mytí vysokým tlakem bez předmáčení!
- 🐾 Univerzální / nedostatečná dezinfekce!
- 🐾 Rizikové chování zaměstnanců!
- 🐾 Přímý kontakt mezi zvířaty!
- 🐾 Škůdci a domácí zvířata!
- 🐾 Přenos chorob
 - transfer (kontakt, rohože, vany)
 - alimentárně (sila, potrubí)
 - vzduchem (mytí)

VŠECHNY KROKY NUTNO VÉST K OCHRANĚ ZDRAVÍ STÁDA

DYNAMIKA INFEKČNÍHO TLAKU

FÁZE		BAKTÉRIE	KOLIFORMNÍ
A	Po vyskladnění (podlaha)	$9,0 \times 10^9 / \text{cm}^2$	$7,8 \times 10^9 / \text{cm}^2$
B	Po umytí (podlaha, suchý povrch)	$4,8 \times 10^7 / \text{cm}^2$	$9,5 \times 10^6 / \text{cm}^2$
C	Při vysokotlakém odstraňování organické hmoty mytí/foukání (>120 bar, vzduch 200 m)	$2,1 \times 10^7 / \text{cm}^3$	$1,3 \times 10^7 / \text{cm}^3$
D	Nízkotlaké mytí (<100 bar, vzduch 200 m)	$8,0 \times 10^3 / \text{cm}^3$	$9,1 \times 10^2 / \text{cm}^3$
E	Respirační choroby (kýchnutí, vzduch 10 m)	$1,5 \times 10^3 / \text{cm}^3$	Viry $1,0 \times 10^3 / \text{cm}^3$
F	Vítr (windborne, plísňe na podzim)	Fusaria $1,1 \times 10^3 / \text{m}^3$	-
G	Po dezinfekci GPC8 (po zaschnutí, podlaha)	$2,3 \times 10^2 / \text{cm}^2$	$1,4 \times 10^1 / \text{cm}^2$

KTJ ... Kolonie tvořící jednotky; AN ... anaerobní; FAN ... fakultativně anaerobní

Zdroj: K. Tittl, P. Novák; Disinfection, an Integral Part of Animal Biosecurity on Farm; XIV ISAH Congress 2009; DE

LZE V HALE VYTVOŘIT STERILNÍ PROSTŘEDÍ?

RIZIKA: ZABEZPEČENÍ

RIZIKA: KRMNÉ CESTY

RIZIKA: NAPÁJECÍ SOUSTAVA

PŘENOS CHOROB

VZDUCHEM

PROČ?

- Po vyskladnění 1-10 miliard bakterií/cm²
- Po umytí 0,3 – 9 miliónů bakterií/cm²

JAK?

- Tlakové mytí ≥ 120 bar generuje aerosol
- Aerosol + prach + mikroby
- 5 – 20 μm * 5 hodin * 1 – 3 km

PŘENOS VIRŮ NA 8 KM!

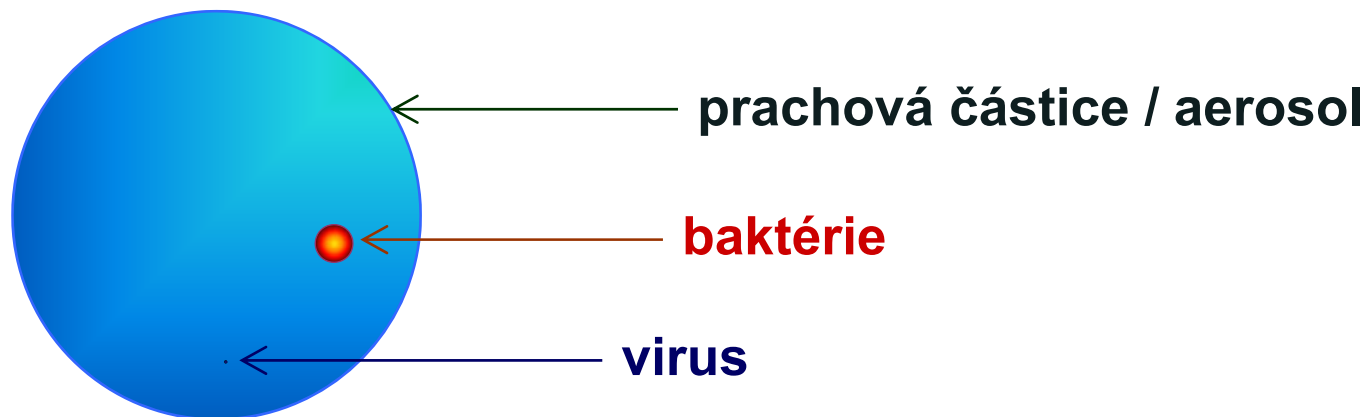
PŘENOS CHOROB

VZDUCHEM

VELIKOST ČÁSTIC: (prach + těžké kovy; toxiny; patogeny)

Polétavý prach - PM10 => dýchací potíže; dolní cesty dýchací
(2 500 – 10 000 nm) - PM2,5 => jemná frakce (bronchy)

Mikroorganizmy - Viry 10 – 300 nm (Parvovirus, PCV2, ...)
(15 – 1 000 nm) - Baktérie 200 – 1 000 nm (Chlamydie, Mykoplazmata)

PŘENOS CHOROB

VZDUCHEM

Závislost velikosti aerosolu a prachových částic na doletu

Velikost částice	Doba ve vzduchu	Dolet	Poznámka
0,1 µm	72 hod	9 km	Kouřové částičky
1 -2,5 µm	27 hod	5 km	Prachové samovznosné částičky
5 µm	7 hod	3 km	Nebezpečná zóna (daleký dolet) Velikost aerosolu při mytí vysokým tlakem 120 – 200 bar s keramickou rotační tryskou
10 µm	30 min	1 km	
15 µm	15 min	0,7 km	
20 µm	5 min	0,2 km	
30 µm	2 min	0.1 km	Bezpečná zóna (krátký dolet) Velikost aerosolu při mytí nízkým tlakem 50 – 100 bar s lineární tryskou
50 µm	45 s	50 m	
100 µm	10 s	15 m	

PŘENOS PATOGENŮ

VZDUCHEM

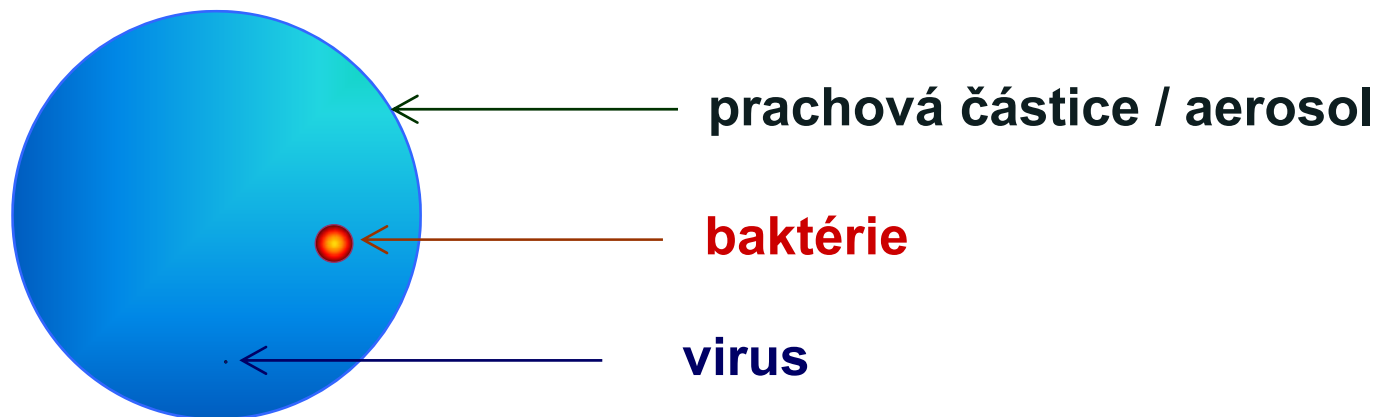
VELIKOST ČÁSTIC: (prach + těžké kovy; toxiny; patogeny)

Polétavý prach
(2 500 – 10 000 nm)

- PM10 => dýchací potíže; dolní cesty dýchací
- PM2,5 => jemná frakce (bronchy)

Mikroorganizmy
(15 – 1 000 nm)

- Viry 10 – 300 nm (*Parvoviry, Orthomyxoviry,...*)
- Baktérie 200 – 1 000 nm (*Chlamydie, Mykoplazmata*)

RIZIKA: VYSOKOTLAKÉ MYTÍ

VIROVÉ CHOROBY	1 - 8 km
BAKTERIÁLNÍ ONFEKCE	0,8 - 3,3 km
PLÍSNĚ	1 - 3,3 km

MYTÍ

S MINIMÁLNÍM RIZIKEM

- ✚ Potenciální dezinfekční zásah nízkotlakým pěněním/aerosolem
- ✚ Mechanicky odstranit organickou hmotu (nikdy pneumaticky)
- ✚ Vodou
 - WAP - nikdy vysoký tlak (> 120 bar)
 - v nouzi střední tlak + horká voda (60°C; 120 bar)
 - správně nízký tlak + chemie (CH + 10°C + 70 bar)
- ✚ Správné složení
 - mikroby i uvnitř nasákavého povrchu

JAK?

**SPRÁVNÝ POSTUP
(80-90%)**

+

**ÚČINNÁ DEZINFEKCE
(10%)**

*** ZA URČITÝCH PODMÍNEK ***

VLIV FAKTORŮ

Kvalita vody

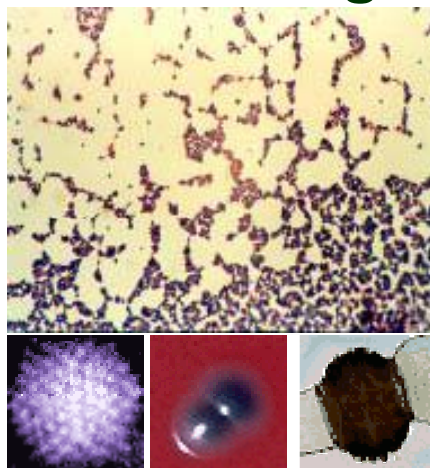
Povrch

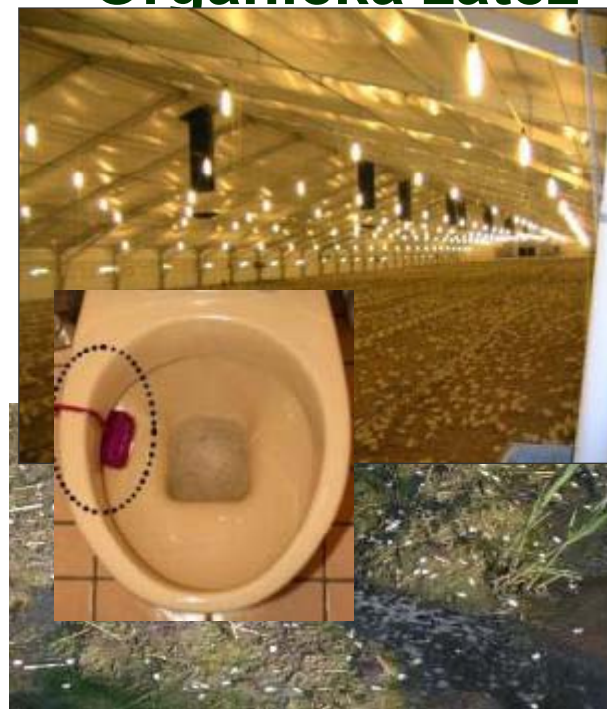
Teplota

Druh mikroorganismů

Organická zátěž

ROZHODUJÍ ADITIVA

SYSTÉMOVÉ ŘEŠENÍ

PROGRAM TEKROCID

STÁJOVÉ PŘÍPRAVKY

+

DEZINFEKČNÍ PROGRAMY s HACCP

Dezinfekční přípravky T1 * Dezinfekční programy T2 * Biosecurity T3

Tekrocid T3 - PROGRAM OCHRANY CHOVU (BIOSECURITY)

- ✿ Rentabilita vs. ztráty
- ✿ Kontrola nad kontaminací chovu
- ✿ Oddělení vnějších a vnitřních zdrojů infekce
- ✿ Efektivita opatření

Tekrocid T2 - DEZINFEKČNÍ PROGRAMY DLE KATEGORIÍ

- ✿ Kontrola nad přenosem patogenů mezi halami
- ✿ Snížení infekčního tlaku v halách, HACCP

Tekrocid T1 - DEZINFEKČNÍ PŘÍPRAVKY HALÁM NA MÍRU

- ✿ Soubor přípravků pro extrémní stájové podmínky
- ✿ Zničení patogenů na plochách i v přítomnosti organické hmoty

TEKROCID T1

Čistící a dezinfekční přípravky stájím na míru

- Úředně ověřené (DEFRA).
- Dlouhodobě účinné po zaschnutí až 8 týdnů.
- Stabilní, netoxické, nekorozivní a neabrazivní.
- Účinné při organickém znečištění, extrémních teplotách a ve tvrdé vodě.
- Efektivní na nasákavém povrchu.
- Biologicky odbouratelné.
- Bezpečná a snadná manipulace.
- Kontrolovatelné ve všech fázích použití.
- Vhodné i pro dezinfekci pitné vody, podestýlky.
- Ekonomické po naředění.

SHIFT

Alkalický detergent pro silné znečištění

- ✚ ODSTRAŇUJE ORGANICKÉ NEČISTOTY, TUKY (pH 13,3)
- ✚ ZMĚKČUJE VODU
- ✚ ZVYŠUJE ÚČINNOST DEZINFEKCE
- ✚ VÝRAZNĚ SNIŽUJE RIZIKO INFEKCE V OKOLÍ FARMY
- ✚ EKONOMICKÝ PO NAŘEDĚNÍ (1:100 - 1:500)

POUŽITÍ	SCHVÁLENÉ ŘEDĚNÍ
Mytí prostředí, nástrojů a mechanizace	1:100 – 1:500
<i>E. coli</i>	1:1280
<i>S. typhimurium, enteritidis</i>	1:30
<i>Listeria monocytogenes</i>	1:5120

GPC 8

Stájová dezinfekce s glutaraldehydem a KAS

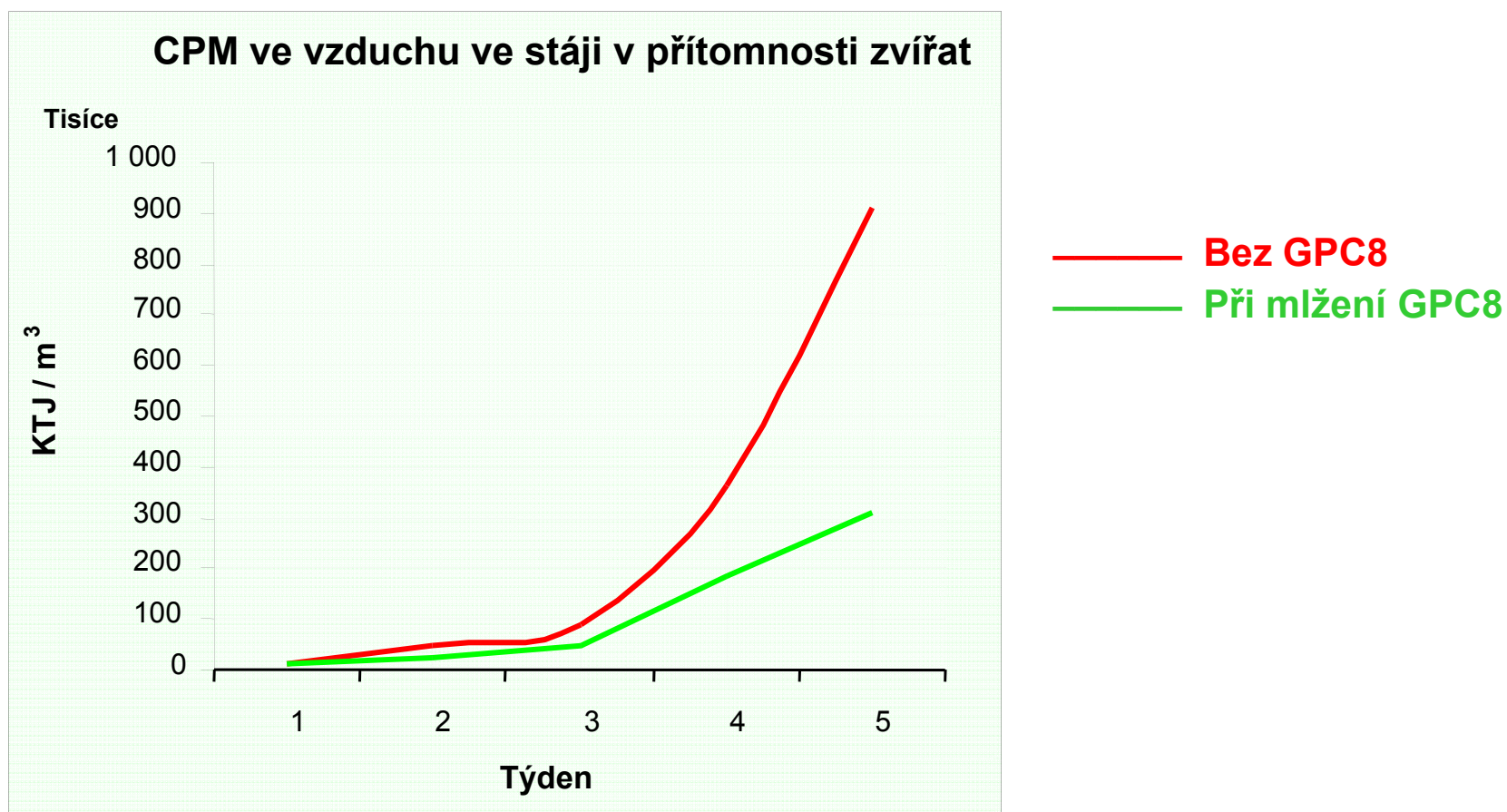
- ŠIROKOSPEKTRÁLNÍ
- DEZINFEKCE PLOCH, PODESTÝLKY, VZDUCHU
- ÚČINNOST AŽ 8 TÝDNŮ
- 5 MINUT + 1 : 50 = SPOROCIDNÍ
- EKONOMICKÝ PO NAŘEDĚNÍ (1:50 - 1:200)

POUŽITÍ	SCHVÁLENÉ ŘEDĚNÍ
Preventivní dezinfekce	1:200
<i>S. enteritidis, typhimurium</i>	1:200
<i>Streptococcus spp.</i>	1:100
AIV, PCV-2, ...	1:100
Spory, endospory	1: 50

Letální koncentrace

VLIV PŘÍPRAVKU GPC8

NA CELKOVÝ POČET MIKROORGANIZMŮ VE VZDUCHU V HALE

MLŽENÍ S 0,5% GPC8 SNIŽUJE CPM VE VZDUCHU AŽ NA 1/3!

BIOCID-30

Stájová jódová dezinfekce

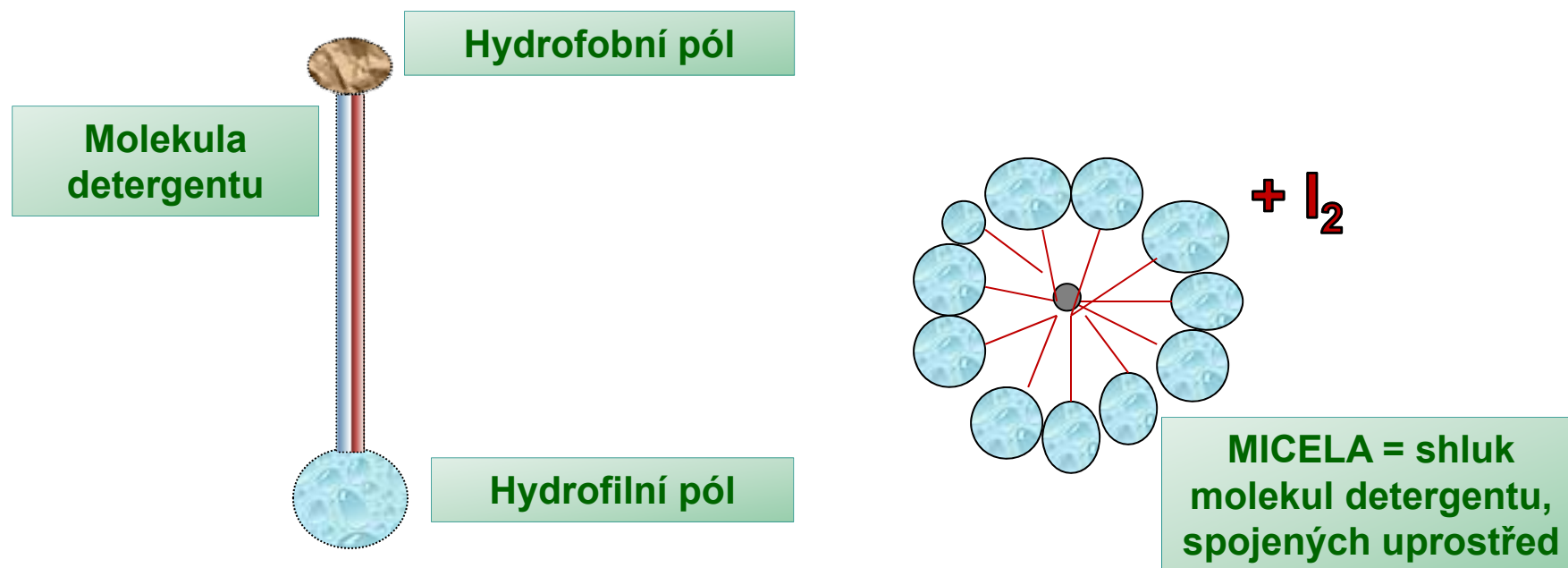
- ŠIROKOSPEKTRÁLNÍ
- SPOROCIDNÍ PŘI 1:200, ÚČINNOST 8 TÝDNŮ
- ŘÍZENÉ UVOLŇOVÁNÍ JÓDU (TVORBA MICEL)
- DEZINFEKCE PLOCH, PODESTÝLKY, POTRUBÍ, ROHOŽE
- EKONOMICKÝ PO NAŘEDĚNÍ (1:180 - 1:2500)

POUŽITÍ	SCHVÁLENÉ ŘEDĚNÍ
Preventivní dezinfekce	1:180
<i>S. enteritidis, typhimurium</i>	1:200
<i>Streptococcus spp.</i>	1:100
AIV, PCV-2, ...	1:100
Spory, endospory	1:50

Letální koncentrace

BIOCID-30

Řízené uvolňování jódu – tvorba micel

MICELA = Rezervoár smáčedla i aktivní látky

VANOQUAT

Dezinfekce s KAS potravinářství

🦠 ŠIROKOSPEKTRÁLNÍ

🦠 DLOUHODOBÝ ÚČINEK

🦠 MYJE A DEZINFIKUJE V JEDNÉ FÁZI

🦠 EKONOMICKÝ PO NAŘEDĚNÍ (1:100, 1:200)

POUŽITÍ	SCHVÁLENÉ ŘEDĚNÍ
Preventivní dezinfekce	1:200
Mytí a dezinfekce v jedné fázi	1:100
<i>S. enteritidis, typhimurium</i>	1:100
<i>Campylobacter jejuni</i>	1:400

Letální koncentrace

ARID

Vysoušedlo

- ✦ VYSOCENASÁKAVÉ JEMNÉ GRANULE (1g / 2-3 ml VODY)
- ✦ ZABRAŇUJE MNOŽENÍ BAKTERIÍ A PLÍSNÍ
- ✦ VYSOUŠENÍ TEKUTIN, KAPALIN
- ✦ PODPORA HOJENÍ PORANĚNÍ KŮŽE
- ✦ 100 – 500 g / m²

TEKROCID T1

Příklad využití v dezinfekčním programu

SHIFT - Mytí před dezinfekcí (ideálně pěnou)

GPC 8 - Dezinfekce ploch uvnitř stájí a hal (materiál a budovy)

- Dezinfekce veterinárního zařízení
- Ošetření zaplísňené podestýlky

VANODOX - Dezinfekce kanálů, likvidace *B. hyodysenteriae*, plynování

BIOCID-30 - Všeobecné použití v chovech, zabezpečení chovu

- Napájecí systém a pitná voda, auta

ARID - Posyp lože na porodně, vlhká podestýlka, dyzentérie

VANOQUAT - Mytí a dezinfekce v jedné fázi na jatkách, výrobnách a
řeznictví

VLIV APLIKACE A SLOŽENÍ

na rychlost práce, spotřebu roztoku a dobu zasychání

Metoda aplikace	C	p	P	Rychlost aplikace			Spotřeba roztoku			Doba expozice na vertikále (18°C)		
				S _c =0%	S _c =8%	S _c =25%	S _c =0%	S _c =8%	S _c =25%	S _c =0%	S _c =8%	S _c =25%
Jednotka	[%]	[bar]	[l/min]	[m ² /min]			[l/m ²]			[min]		
Postřik	0,5	≤45	1–30	1-30	1,3-38	1,3- 80	1	0,6	0,5	1	2	4
Pěnování	0,5	≤40	5–30	-	17-100	20-120	-	0,3	0,3	-	30	42

ODOLNÉ DRUHY PATOGENŮ LZE ZNIČIT PO 10 – 30 MINUTÁCH!

APLIKACE GPC8 ČI BIOCID-30 PRODLUŽUJE EXPOZICI AŽ NA 42 MINUT!

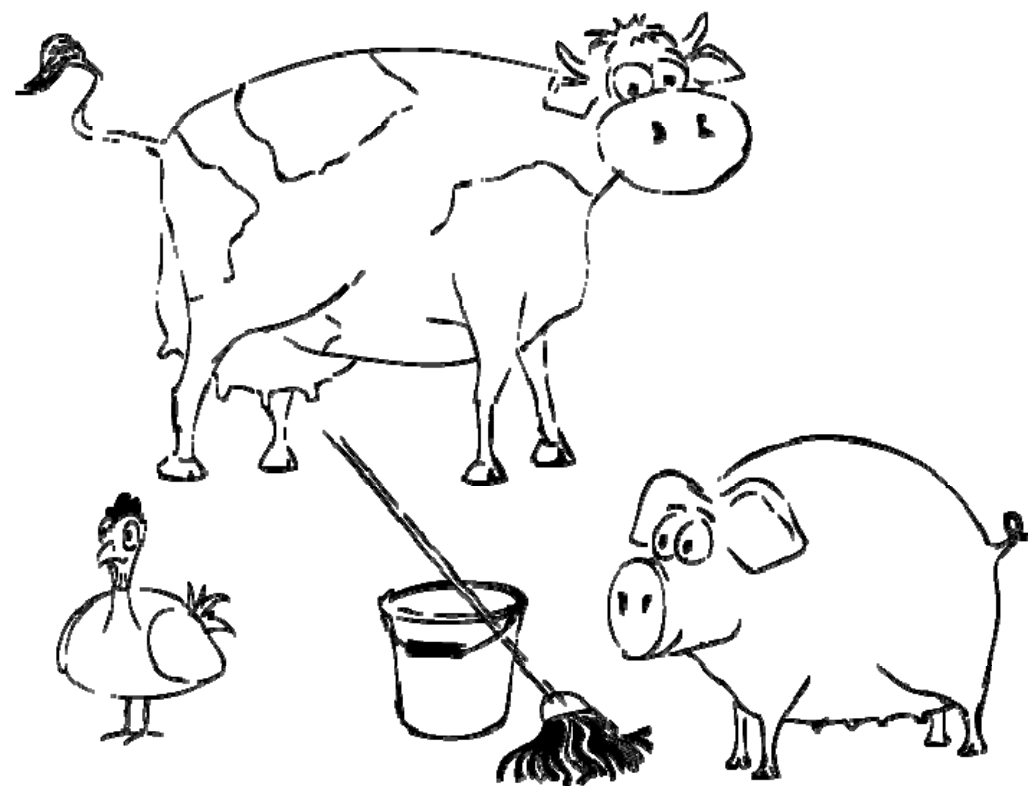
TEKROCID

Porovnání cen v objektech ŽV na 1 m²

Přípravek Ø balení	NC [Kč/l]	Standardní ředění	Obsah n/a smáčedla [%]	Dávka roztoku Ø [l/m ²]	Min. náklady [Kč/m ²]
SHIFT _(l)	200	1:250	3,35n+3,35a	0,3	0,22
VANOQUAT _(l)	167	1:100	8n+QAC	0,3	0,45
GPC8 _(l)	433	1:200	8n+QAC	0,3	0,62
DIKONIT _(s)	132	1:200	-	1	0,66
BIOCID 30 _(l)	417	1:180	24n	0,3	0,67
VANODOX _(l)	758	1:300	QAC	0,3	0,75
BIOCLEAN _(l)	253	1:200	QAC	0,6	0,76
VIROCID _(l)	260	1:200	QAC	0,6	0,93
TH4+ _(l)	340	1:200	QAC	0,6	1,02
ALDEKOL DES03 _(l)	194	1:150	-	1	1,04
KICK-START2 _(l)	226	1:200	-	1	1,13
CLOROPHEN C _(l)	230	1:200	-	1	1,15
VIRUCIDAL Extra _(s)	450	1:200	anionaktivní	0,6	1,35
SAVO _(l)	19	1:10	-	1	1,86
CID 20 _(l)	195	1:100	-	1	1,96
CHLORAMIN T _(s)	100	1:50	-	1	2,00
VIRKON S _(s)	548	1:120	-	0,8	3,65
CHIROX _(s)	263	1:50	-	0,8	4,21

ZÁVĚR

- 🐾 Šetřete na správném místě
- 🐾 Uvědomujte si rizika a odstraňujte je
- 🐾 Prevence je nejlevnější cesta k rentabilitě
- 🐾 Snižujte zbytečné výdaje
- 🐾 Správný postup zvyšuje užitek a efektivitu
- 🐾 Používat jen stájové přípravky
Přípravky, které šetří peníze i čas
- 🐾 Komplexnost = rentabilita chovu
- 🐾 **BUDOUCNOST JE DŮSLEDEK PŘÍTOMNOSTI**

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**

Karel Tittl, 602 221 410, k.tittl@tekro.cz